

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 120. Ἐξάμηνη δραχ. 65. Τρίμηνη δραχ. 35.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50. Ἀμερικῆς δολλάρια 3.—Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

Περίοδος Β'—Τόμος 47ος

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀθήναι, 1 Ἰουνίου 1940

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰοῦντο μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Ἔτος 62ον.—Ἀριθ. 27

Η ΜΙΚΡΗ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ F. H. BURNETT

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

—Ἐγὼ εἶμαι ἓνας ἀπὸ τοὺς φυλακισμένους, συνέχισε ἡ Σάρα. Εἶναι χρόνια πὺδ βρίσκομαι κλεισμένη ἐδῶ μέσα, τόσο πὺδ μ' ἔχουν πιά ξεχάσει. Ἡ μὲς Μιντοῖν εἶναι ὁ δεσμοφύλακας καὶ ἡ Μπέκου εἶναι ὁ φυλακισμένος τοῦ γειτονικοῦ κελλιοῦ!

Τὰ μάτια τῆς ἔλαμπαν καθὼς τὰ ἔλεγε αὐτά. Ἡ παλιά Σάρα ἔβγαине πάλι στὴν ἐπιφάνεια.

—Ναί, συνέχισε, αὐτὸ θὰ φαντασθῶ, καὶ θὰ εἶναι γιὰ μένα μιὰ παρηγοριά.

Ἡ Ἑρμίνα φαινόταν γοητευμένη μὰ καὶ κάπως τρομαγμένη.

—Θὰ μοῦ τὰ λὲς καὶ μένα, ἔ; ἔκανε ἱκετευτικά. Θὰ μ' ἀφήνης ν' ἀνεβαίνω κάθε βράδυ; Τὴν ὥρα πὺδ θάχουν κοιμηθῇ οἱ ἄλλοι νὰ κατόμαστε μαζί νὰ κουβεντιάσουμε καὶ νὰ εἴμαστε ἀγαπημένες ὅσο κι' ἄλλοτε καὶ πὺδ πολὺ ἀκόμη;

—Ναί, ἔκανε ἡ Σάρα νεύοντας μὲ τὸ κεφάλι τῆς. Στὶς δύσκολες περιστάσεις βλέπει κανεὶς πόσο ἀξίζουν οἱ φίλοι τοῦ στ' ἀλήθεια. Κι' ἐσὺ ἔδειξες πὺδ εἶσαι μιὰ καλὴ καὶ ἀφοσιωμένη φίλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'
Ὁ Τυροφαγᾶς

Ἡ Λόττη ἦταν τὸ τρίτο καὶ τελευταῖο νούμερο ἀπὸ τὴν παρηγορητικὴν τριάδα τῆς Σάρας. Ἦταν πολὺ μικρὴ, ἀκόμη, γιὰ νὰ καταλάβῃ τί ἦταν αὐτὸ πὺδ συνέβη στὴ Σάρα καὶ ἡ ἀλλαγὴ τῆς μικρῆς τῆς μαρᾶς ἀπέναντί τῆς τὴν ἔβαλε σὲ μεγάλη ἀμηχανία. Τῆς εἶχαν ἐξηγήσει πὺς τῆς Σάρας τῆς ἔτυχαν μεγάλα δυστυχήματα, μὰ ὥστόσο δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ γιὰ ποῖδ λόγο ἡ Σάρα

ἦταν τώρα τόσο ἀλλοιώτικη ἀπὸ πρὶν, γιὰ ποῖδ λόγο φοροῦσε ἓνα ἄσχημο μαῦρο φόρεμα παλιὸ καὶ ξεθωριασμένο, καὶ γιὰ νὰ μαθαίνῃ τὰ μαθήματά τῆς ὅπως πρὶν μαζί μὲ τίς μεγάλες, καθισμένη στὴν κα-

λύτερη θέσῃ, δὲν ἐρχόταν πιά στὸ σπουδαστήριον παρὰ μονάχα γιὰ νὰ προσέχῃ τίς μικρὲς τὴν ὥρα πὺδ μελετοῦσαν. Ἐκεῖνο ὅμως πὺδ στενοχωροῦσε τὴ Λόττη περισσότερο ἀπ' ὅλα, εἶναι γιὰ ποῖδ λόγο ἡ Σάρα, ὅταν τῆς μιλοῦσε κανένα ἀπὸ τὰ κορίτσια δὲν τοὺς ἀπαντοῦσε παρὰ μὲ μονοσύλλαβα. Ἀμὰ εἶναι κανεὶς ἑπτὰ χρόνων θέλει νὰ τοῦ ἐξηγοῦν πολὺ καθαρὰ ὅλες τοῦ τίς ἀπορίες γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ καταλάβῃ.

—Λοιπὸν εἶσαι τώρα πολὺ φτωχή; ρώτησε ἡ Λόττη τὴ μεγάλη τῆς φίλη, τὴν πρώτη μέρα πὺδ ἦρθε ἡ Σάρα νὰ τοὺς κἀν γαλλικὸ μάθημα. Εἶσαι φτωχή σὰν τοὺς ζητιάνους πὺδ στέκονται στὸ δρόμο;

Καὶ καθὼς τᾶλεγε αὐτὰ ἔσφιγγε μὲ τὰ παχουλὰ χεράκια τῆς τὰ λεπτὰ δάχτυλα τῆς Σάρας καὶ τὰ μάτια τῆς γέμισαν δάκρυα.

—Ἐγὼ δὲν θέλω νὰ εἶσαι φτωχή σὰν τοὺς ζητιάνους!

Ἦταν ἔτοιμη νὰ βάλῃ τὰ κλάματα καὶ ἡ Σάρα βιάστηκε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

—Οἱ ζητιάνοι δὲν ἔχουν σπίτι εἶπε μὲ γεναιότητα, ἐνῶ ἐγὼ, καθὼς βλέπεις, ἔχω.

—Καὶ πὺδ μένεις; ρώτησε ἡ Λόττη. Στὴν κάμαρά σου εἶναι τώρα ἄλλο κορίτσι καὶ οὔτε εἶναι πιά ὁμορφὴ ὅπως ἦταν ὅταν τὴν εἶχες ἐσὺ.

—Ἐμένα μοῦδωσαν μιὰν ἄλλη, ἀπάντησε ἡ Σάρα.

—Εἶναι ὥραία σὰν τὴν πρώτη; Ἐγὼ θέλω νὰρθω νὰ τὴν δῶ.

—Πάψε τώρα, ἔκανε ἡ Σάρα βιαστικά. Ἡ μὲς Μιντοῖν μᾶς κοιτάζει καὶ ἐμένα θὰ μαλλώσῃ ἂν ἐξακολουθῇς τὴ φλυαρία σου.

Εἶχε ἀρχίσει νὰ καταλαβαίνει πὺς ὅποια δὴποτε ἀταξία κι' ἂν γινόταν, πάντα αὐτὴν θὰ θεωροῦσαν ὑπεύθυνη. Ἀν' τὰ παιδιὰ ἦταν ἀπρόσεκτα, ἂν φλυαροῦσαν,

ἂν ἐπαιζαν ἀντὶ νὰ μελετοῦν, ἡ Σάρα θὰ ἔφταιγε.

Μὰ ἡ Λόττη ἦταν ἓνα κορίτσι, πὺδ ὅταν ἔμπαινε κάτι στὸ μυαλό τῆς δὲν τῆς ἔβγαине εὐκόλα. Δὲν ἠθελε ἡ Σάρα νὰ τῆς πῇ πὺδ βρισκόταν ἡ κάμαρά τῆς; Ἐ, καλὰ, θὰ πῆγαине κι' αὐτὴ νὰ τὴ βρῇ μοναχὴ τῆς! Μίλησε γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα μὲ τίς συνονηλικές τῆς, ἀρχίσε νὰ περι-

Τὰ δύο κορίτσια ἀγκαλιασμένα κοίταζαν ἀπ' τὸ φεγγίτι.
(Σελ. 237, στ. β')

τριγυρίζη τις μεγάλες με την έλπίδα μήπως ακούση καμιά φράση, καμιά όμιλία που να την κατατοπίση. Και ύστερα από μερικές ημέρες, άφου μάζεψε αρκετά, ξεκίνησε για τὸ ἐξερευνητικὸ ταξίδι της. Ἀνέθηκε σκάλες πολλές που άλλοτε δὲν ἤξερε κἄν πὼς ὑπῆρχαν καὶ τέλος ἔφθασε ἐπάνω σὲς σοφίτες.

Σὺν βρέθηκε ἐκεῖ εἶδε δυὸ κλειστὲς πόρτες. Ἀνοίξε τὴ μιὰ στὴν τύχη καὶ ἀντίκρουσε μπροστά της τὴν ἀγαπημένη της Σάρα, πού σκαρφαλωμένη ἐπάνω σ' ἓνα παλιὸ τραπέζι κοίταζε ἔξω ἀπ' τὸ φεγγίτη.

— Σάρα, φώναξε ἔτοιμη νὰ κλάψω. Μαμὰ Σάρα!

Δὲν πίστευε τὰ μάτια της. Ἡ σοφίτα αὐτὴ ἔπαι εἶχε ἀνακαλύψει τὴ Σάρα τῆς φαινόταν τόσο παλιά, τόσο ἀπομακρυσμένη ἀπ' ὅλο τὸ ἄλλο σχολεῖο. Πόσα σκαλιὰ εἶχαν ἀνεβεῖ τὰ μικρά της ποδαράκια γιὰ νὰ φτάσῃ ὡς ἐκεῖ ἐπάνω!

Στὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς ἡ Σάρα στράφηκε καὶ μόλις ἀντίκρουσε τὴ Δόττη τᾶχασε κι' αὐτή. Ἀν ἡ μικρὴ ἄρχιζε τὰ κλάμματα, ὅπως ἔδειχνε ἡ ἔκφρασή της, δυστυχία τους! Ἀν τὴν ἀκούγε κανεὶς κι' ἐρχόταν καὶ τὴν ἔβρισκε ἐπάνω, ἦταν χαμένες καὶ οἱ δυὸ τους!

Πῆδησε εὐθὺς ἀπ' τὸ τραπέζι κι' ἔτρεξε πρὸς τὸ παιδί.

— Μὴν κλάψης, Δόττη μου, τὴν ἐκέτευσε. Κάνε οἱγὰ νὰ μὴ σ' ἀκούσῃ κανεὶς κι' ἔρθουν καὶ με μαλλώνουν καὶ σήμερα ἀπὸ τὸ πρωὶ δὲν κάνουν ὅλοι τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ με μαλλώνουν. Ἐ τί λές, δὲν εἶναι τόσο ἀσχημὴ ἡ κάμαρά μου;

— Ἀλήθεια; ἔκανε ἡ Δόττη καταπίνοντας τὰ δάκρυά της.

Ἐρριξε γύρω της μιὰ ματιά καὶ δάγκασε τὰ χεῖλη της. Ἦταν στ' ἀλήθεια πάρα πολὺ χαϊδεμένη, μὰ ἀγαποῦσε πολὺ τὴ Σάρα καὶ ἀπὸ ἀγάπη γι' αὐτὴν ἔβαλε τὰ δυνατά της νὰ μὴν κλάψῃ.

— Καὶ γιατί δὲν εἶναι ἀσχημὴ; ρώτησε στὸ τέλος.

Ἡ Σάρα ἔσφιγγε τὴ Δόττη ἐπάνω της καὶ προσπαθοῦσε νὰ γελάσῃ. Ἐβρίσκε σὰ μιὰ καινούργια δύναμη νοιώθοντας σμὰ της τὴ μικρὴ, τρυφερὴ της φίλη. Εἶχε περάσει μιὰ πολὺ βασανισμένη ἡμέρα καὶ τὰ μάτια της ἦταν κόκκινα καὶ πρισμένα.

— Γιατὶ δὲν εἶναι ἀσχημὴ ἡ κάμαρά μου; Γιατὶ ἀπ' ἐδῶ ψηλά βλέπω ἓνα σωρὸ πράγματα, πού ἀπὸ χαμηλά δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ ἴδῃ.

— Τί πράγματα; ἔκανε ἡ Δόττη, πού εἶχε κεντηθῇ ἡ περιέργειά της.

— Βλέπω τίς καμινάδες με τὸν ὠραῖο τους καπνὸ, πού ἀνεβαίνει ψηλά κάνοντας δαχτυλίδια· βλέπω τὰ σπουργιτάκια πού πηδᾶνε ἐπάνω στὰ κεραμίδια καὶ στέκονται καὶ κουβεντιάζουν μεταξύ τους σὰν ἄνθρωποι. Βλέπω τὰ παράθυρα ἀπὸ τίς σοφίτες, ἀπ' ὅπου ξεπροβάλλει πότε-πότε ξαφνικά κανένα κεφάλι. Ὑστερα, ἐδῶ ἐπάνω νοιώθει κανεὶς πὼς βρίσκεται τόσο ψηλά, ὥστε νομίζε πὼς κατοικεῖ σ' ἓνα ἄλλο κόσμο.

— ὦ, πόσο θάθελα κι' ἐγὼ νὰ ἴδῳ! φώναξε ἡ Δόττη. Ἀνέβασέ με κι' ἐμένα ἐπάνω!

Ἡ Σάρα τὴν ἔπιασε ἀπὸ τίς μασχάλες καὶ τὴν ἀνέβασε ἐπάνω στὸ τραπέζι. Ὑστερα σκαρφάλωσε κι' αὐτὴ, καὶ τὰ δυὸ κορίτσια ἀγκαλιασμένα κοίταξαν ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸν φεγγίτη.

Ὅποιοι δὲν ἔχει κοιτάξει ποτέ του ψηλά ἀπὸ τὰ κεραμίδια δὲν μπορεῖ νὰ λάβῃ ἰδέα γιὰ τὸ θέαμα πού παρυσιαζόταν στὰ μάτια τῶν δυὸ κοριτσιῶν. Γύρω, γόρω τους δὲν ἔβλεπαν τίποτε ἄλλο παρὰ τίς κυρτὲς σκεπὲς τῶν σπιτιῶν καὶ πού καὶ πού τὸ παράθυρο καμμιᾶς σοφίτας. Ὁ φεγγίτης μῖας σοφίτας πού βρίσκεται ἀκριβῶς ἀντίκρου στὴ δική τους ἦταν κλειστὸς γιατί τὸ σπῆτι δὲν ἦταν κατοικημένο.

— Πολὺ θὰ ἤθελα νὰ κατοικῇ κάποιος σ' αὐτὸ τὸ σπῆτι, εἶπε ἡ Σάρα. Ἀν στὴ σοφίτα ἔμενε κανένα κοριτσάκι θὰ μπορούσαμε νὰ μιλοῦμε ἀπὸ τὸ ἓνα παράθυρο στὸ ἄλλο καὶ μάλιστα, ἀν εἶχαμε λίγο κουράγιο θὰ περνούσαμε πᾶνω ἀπὸ τὰ κεραμίδια καὶ θὰ κάναμε καὶ βίζιτα.

Ἡ Δόττη φαινόταν γοητευμένη.

— ὦ Σάρα, φώναξε σφίγγοντας ἐπάνω της τὴ μεγάλη της φίλη. Πολὺ μ' ἀρέσει ἡ σοφίτα. Πάρα πολὺ. Εἶναι χίλιες φορὲς πῶς ὁμορφα ἔδῳ ἀπ' ὅ,τι εἶναι κάτω.

— Γιὰ κοίταξε αὐτὸ τὸ σπουργιτάκι! ἔκανε ἡ Σάρα. Κρίμα πού δὲν ἔχω κανένα ψίχουλο νὰ τοῦ πετάξω γιὰ νὰρθῇ πῶς κοντά.

— Ἐχω ἐγὼ! φώναξε ἡ Δόττη. Μὲς στὴν τσέπη μου εἶναι ἀκόμη κάτι τριμμάτα ἀπὸ ἓνα ψωμάκι πού ἀγόρασα χτὲς με δικά μου λεφτά! Νὰ τὸ φωνάξουμε νὰ τοῦ τὰ δώσουμε.

Μόλις τὸ σπουργιτάκι εἶδε τὰ κορίτσια ν' ἀπλώνουν τὰ χέρια τους καὶ νὰ τοῦ πετοῦν ψίχουλα, πτερούγισε σὲ μιὰ κοντινὴ καμινάδα. Ἐδῶ ἐπάνω στὰ κεραμίδια δὲν εἶχε κανένα φίλο καὶ τὰ ψίχουλα αὐτὰ τοῦ προκαλοῦσαν ὥστόσο κάποια δυσπιστία.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΟ ΔΙΚΟΠΟ ΠΕΛΕΚΙ

— Συνέχεια ἀπὸ προηγούμε. καὶ τέλος—

Πῆδησαν τὰ κορίτσια χάμω στὸ χαλί κι' ἄρχισαν νὰ τρέχουν στὰ στενὰ μονοπάτια. Πίσω τους ἔνοιωθαν τὴ βαρειά ἀνάσα τοῦ δράκου, πού ὀλοένα καὶ πλησίαζε.

Μὰ πρόφθασαν οἱ κοπέλλες καὶ χώθηκαν ἐκεῖ πού τὸ μονοπάτι πηγαινε ὅλο κυκλοτερὰ κι' ἔγραφε ὀλοένα δεύτερο κύκλο γύρω στὸν πρῶτο, ὅλο καὶ πῶς μεγάλο.

Χώθηκαν, λοιπόν, σ' αὐτὸν τὸν πολύπλοκο καὶ δύσκολο δρόμο, πού ἦταν σωστὸς λαβύρινθος κι' ἄρχισε τότε φοβερὸ κυνηγητό. Ἡ ἡχώ ἔδινε καὶ ξανάδινε τὰ μουγκρητὰ τοῦ δράκου καὶ οἱ φωνὲς τῶν κοριτσιῶν χανόταν στὸν ἀγέρα. Μὰ ὥστόσο τρέχανε ὀλοένα, σὰν νάχανε τὰ πόδια τους φτερά. Σίγουρα θὰ πέφτανε μες στὸ βαθύ, τὸν ἀπατο γκρεμό, ἐκεῖ πού τέλειωνε ὁ λαβύρινθος. Τὴν τελευταία στιγμή, ὅμως, πρόφθασαν καὶ ξεπετάχτηκαν καὶ βρέθηκαν στὸ μονοπάτι, πού τραβοῦσε ἴσια. Μὰ κάθε μονοπάτι κατέληγε σὲ λαβύρινθο καὶ κάθε λαβύρινθος σὲ βαθύτατον γκρεμό. Καὶ τὰ κορίτσια ὅλο καὶ τρέχανε λαχανιασμένα με τὴν ψυχὴ στὸ στόμα, λίγο ἀκόμα καὶ θὰ τὰ τσάκωνε ὁ δράκος καὶ πουθενὰ δὲν φαίνονταν τὸ εἰρηνικὸ δάσος, τὰ σκίνα καὶ οἱ ἐλιές, νὰ πᾶνε νὰ χωθοῦν, νὰ ξεποστᾶσουν καὶ νὰ σωθοῦν.

Ὡς τόσο τὸ δικοπο πελέκι εἶχε σηκωθεῖ ὀρθό, φοβερό, ταλαντεύθηκε, μιὰ ἀπὸ δῶ, μιὰ ἀπὸ κεῖ, φράπ! ἔπεσε μ' ὀρμητὴν πᾶνω στὸν ἄγριο δράκο. Ἀστράψε ἡ κάμαρα βρόντης, σὰν νάπεσε κεραυνός.

Ὅταν ἤρθε ἡ γαϊά, θέλησε νὰ δεῖ τὸ δωματίο της. Τῆς ἄρεσε πού ἦταν ἔτσι μεγάλο, φωτεινό, ἡλιακὸ κι' εὐχαριστήθηκε πού βρῆκε τ' ἀγαπημένα της ἐπιπλά. Ὅμως ἡ πολυθρόνα εἶχε τὰ χάλια της. Ἐασπρισμένη, ξεχαρβαλωμένη καὶ τὸ χέρι της με τὸ δρακοκέφαλο πεσμένο χάμω, στὸ χαλί.

Τὴ στείλανε, λοιπόν, στὸ μαράγκο τὴν πολυθρόνα. Ὑστερα ἀπὸ δυὸ μέρες ξαναπῆρε τὴ θέσι της στὸ δωματίο. Ἡ γαϊά κάθησε, ξάπλωσε, ἀκούμπησε τὴν πλάτη της σὲς σκαλισμένες παπαρῶνες καὶ ἡ παλάμη της χάιδεψε τὸ κεφάλι τοῦ θηρίου.

— Πολὺ ἀναπαυτικὴ πολυθρόνα, εἶπε. Κι' ἔτσι καλὰ πού τὴν κάρφωσε ὁ μαργαχός, θὰ βαστάξῃ κι' ἄλλα κι' ἄλλα χρόνια.

ΙΡΣΙΜ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ "ΣΕΛΙΔΟΣ" ΜΑΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΜΙΑ Διαπλασοπούλα ἀπὸ τίς πιὸ «διανοητικές», ἡ καλὴ μας Μόνα-Λίζα, ἔγραψε τελευταία στὴ Διάπλασι: «Προχτὲς, ξεφυλλίζοντας ἓνα παλιὸ σου τόμο—τοῦ 1899—εἶδα στὴν ἀλληλογραφία τὴν ἐξῆς ἀπάντησή σου: «Πραγματικῶς, τὰ περιοδικὰ πού δημοσιεύουν ἔργα συνδρομητῶν τῶν εἶναι περιττὸν νὰ ἐκδίδωνται, διότι ἀπ' ἐνός μὲν δημοσιεύουν ἀρχαία δοκίμια, ἀπ' ἐτέρου δὲ παίρνουν εἰς τὸν λαιμόν τῶν ἐκείνων πού τὰ στέλλουν, διότι νομίζουν ὅτι εἶναι ἤδη συγγραφεῖς. Πὼς ἄλλαξαν οἱ καιροί! Σήμερα ἡ Σ.Σ.Σ. εἶναι μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ ἐνδιαφέρουσες τοῦ φυλλαδίου σου...».

ὦ, ναί, οἱ καιροὶ ἄλλαξαν ὅσο κι' ἡ γλῶσσα πού μεταχειρίζοταν τότε ἡ Διάπλασις στὴν Ἀλληλογραφία της. Καὶ μαζὶ με τόσα ἄλλα, ἄλλαξε κι' ἡ ἰδέα της γι' αὐτὰ τὰ ἀρχαία δοκίμια, καὶ μετὰ δέκα χρόνια, ἡ ἰδία ἡ Διάπλασις, πού καταδίκαιζε τὰ περιοδικὰ πού δημοσίευαν «ἔργα συνδρομητῶν τῶν», ἔδωσε καὶ καθιέρωσε τὴν περίφημη σήμερα «Σελίδα Συνεργασίας Συνδρομητῶν». Τὸ γράμμα τῆς Μόνας-Λίζας μ' ἔκαμε νὰ ψάξω, ἀπὸ... ἱστορικὴ περιέργεια, γιὰ νὰ ἴδῳ πότε καὶ πὼς εἰσήχθη ἡ μεγάλη, ἡ σπουδαία αὐτὴ καινοτομία. Καὶ στὸ φυλλάδιο τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1909—47ο τοῦ 31ου ἔτους—βρῆκα τὴν προκήρυξή της. Ἰδοὺ πὼς ἀρχίζει: Μεταξὺ τῶν καινοτομιῶν αἱ ὁποῖαι θὰ γίνουν με τὸ νέον ἔτος 1910, εἶναι καὶ μιὰ τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ σᾶς ἀναγγέλλω ἀπὸ τώρα διὰ νὰ με βοηθήσετε. Ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου, κάθε φυλλάδιόν μου θὰ ἔχῃ καὶ μιὰν Σελίδα Συνεργασίας Συνδρομητῶν, ἡ ὁποία θὰ περιλαμβάνῃ σύντομα διηγηματάκια, πρωτότυπα ἢ μεταφρασμένα, ποιηματάκια, περιγραφὰς, ἀνέκδοτα παντὸς εἶδους, περιέργα, κλπ. κλπ. Τὴν Σελίδα αὐτὴν θὰ τὴν συντάσσετε σεῖς ἀποκλειστικῶς. Κάθε συνδρομητὴς ἢ συνδρομητριά, με ψευδώνυμον διὰ τὸ 1910, δικαιούται νὰ στείλλῃ πρὸς δημοσίευσιν ἔργα του ἐκ τῶν ἀνωτέρω...». Ἀκολουθοῦν οἱ ὅροι τῆς συνεργασίας, πού εἶναι σχεδὸν οἱ ἴδιοι με τοὺς σημερινούς—μόνο πού κομμάτι ἐκτενέστερο ἀπὸ 25 στίχους ἢ 150 λέξεις δὲν ἔ'αν τότε δεκτὸ—καὶ κατόπιν ἡ Διάπλασις, σὰ νὰ εἶχε θυμηθῇ τί ἔγρα-

ψε τὸ 1899, δικαιολογεῖ τὴν καινοτομίαν της με τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἰδέα τῆς Σελίδος μου ἐνεπνεύσθη ἀπὸ μερικάς ὠραίας ἀποστολάς πού ἔλαβα φέτος. Ἦσαν κάτι διηγηματάκια, ποιηματάκια κλ. ἄξια τῶντι δημοσιεύσεως. Εἰς τὸν κύκλον μας ὑπάρχουν σήμερον πολλοὶ πού γράφουν τέτοια πράγματα εὐμορφα...». Αὐτοί, φαίνεται, δὲν ὑπῆρχαν χτὲς. Με ἄλλους λόγους, εἶχ' ἔρθει τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου.

Ἔτσι στὸ πρῶτο φυλλάδιο τοῦ τόμου τοῦ 1910—δεκαεξαεῖδο, ἀν ἀγαπᾶτε—φάνηκε κι' ἡ πρώτη Σελὶς Συνεργασίας Συνδρομητῶν. Ἀπὸ πᾶνω ἔχει τὸ διακοσμητικὸ σκίτσο τοῦ Βώττη με τὰ παιδιὰ πού γράφουν—τὸ ἴδιο πού ἀπὸ τότε ἔμεινε στερεότυπο—καὶ τὴν γεμίζουν, ἐκτὸς ἀπὸ δυὸ Π. Πνεύματα στὸ τέλος, ἑπτὰ μικρὰ κομμάτια σταλμένα ἀπὸ ψευδωνυμοῦχος, πού μόνο τὰ δυὸ εἶναι πρωτότυπα, καὶ ἄλλα πέντε μεταφράσεις ἀπὸ τὸ Γαλλικόν. Τὰ πρωτότυπα εἶναι: «Μικρὴς ἐκκλησιᾶς μεγάλη ἱστορία», με τὴν ὑπογραφὴ Παλλὰς (Ἀθηνᾶ Δράκου λεγόταν, νομίζω, ἡ συνδρομητριά πού ἐγκαινίωσε τότε τὴ Σελίδα, τί τιμὴ, ἔ;) κι' ἓνα χαριτωμένο ἀληθινὰ ποιηματάκι, «Ἡ καλημέρα τῆς Διτῆς» τοῦ Ἑλληνος Σημαιοφόρου, πού δὲν θυμοῦμαι τώρα ποῖος ἦταν. Ἀπὸ τὰ

μεταφρασμένα, ἓνα εἶναι τῆς Βάρκας τοῦ Κανάρη, τῆς γνωστότατης σήμερα Κατίνας Παπᾶ, καὶ ἄλλα τοῦ Λουκῆ Λάρα, τοῦ Δωδωναίου—ὄχι βέβαια τοῦ σημερινοῦ!—τῆς Ἐξορίστου Ἀβδίδος καὶ τῆς Γλυκειᾶς Πατρίδας τῆς... ἄλλοτε. Ἀπὸ πόσα θὰ τὰ διάλεξε ἡ Διάπλασις καὶ με τί προσοχὴ γιὰ νὰ καταρτίσῃ τὴν πρώτη της Σελίδα! Καὶ πραγματικῶς, ὅλα εἶναι διαλεχτά, ὠραιότατα.

Ἡ Σ. Σ. Συνδρομητῶν ἐξακολουθεῖ με τὴν ἰδίαν ἀναλογία πρωτοτύπων καὶ μεταφρασμένων κομματιῶν: ἓνα-δυὸ μόνο πρωτότυπα καὶ ἄλλα μεταφρασμένα ἀπὸ τὰ Γαλλικὰ ἢ τὰ Ἀγγλικὰ. Ἀλλὰ λίγο-λίγο τὰ πρωτότυπα πλήθαιναν. Ἔτσι στὸ 22ο φυλλάδιο ἡ ἀναλογία ἀνατρέπεται: ἓνα μόνο μεταφρασμένο κι' ὅλα ἄλλα πρωτότυπα. Κι' ἀπὸ τότε ἐξακολουθεῖ ἡ ἰδία, τριάντα ὀλίκερα χρόνια! Στὸ διάστημα αὐτὸ πόσα ἀριστουργηματάκια φάνηκαν στὴ Σελίδα μας, καὶ πόσοι διαπρεπεῖς σήμερα λογοτέχνες, πεζογράφοι καὶ ποιητὲς, πρωτογνωρίσθηκαν ἀπ' αὐτὴν! Τὰ ὀνόματά τους σᾶς εἶναι γνωστά, γιατί πολλές φορὲς ἀναφέρθηκαν, καὶ τελευταία ἀκόμα με τὴν εὐκαιρίαν τῶν Ἑξηντάχρονων. Τί τὰ θέλετε! ἡ ἱστορία τῆς Σελίδος Συνεργασίας Συνδρομητῶν τῆς «Διαπάσεως» εἶναι μιὰ ἐνδοξη ἱστορία.

Σᾶς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΚΙΤΣΟΣ Ο ΝΑΝΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

5.

Βασιλικὴ διαταγὴ καὶ τὰ σκυλιὰ δεμένα. Παλατιανοὶ καὶ στρατιῶτες ἀμέσως ἄλλαξαν τρόπο στὸν Κίτσο, κι' ἐκεῖ πού πρωτύτερα ἤθελαν νὰ τὸν διώξουν με κονταριές, τώρα τοῦ ἔκαναν τεμενάδες:

— Ὅριστε, παρακαλῶ, περάστε. Ὁ Πολυχρονεμένος εὐδόκησε νὰ σᾶς δεχθῇ. Ἀπὸ δῶ, κύριε. Ἰσὶα ἐμπρός!

Κι' ὁ νάνος ὠδηγήθηκε στὴ σάλλα πού τὸν περιέμενε ὁ βασιλιάς. Αὐτὸς ὅμως, μόλις τὸν εἶδε, ζάρωσε τὰ φρύδια του καὶ τοῦ μίλησε με τὴν ὠραία αὐτὴ γλῶσσα:

— Βρὲ τέρας τῆς φύσεως, βρὲ μόνστρο, παραλάμα, ποιανοῦ διαβόλου ἄνεμος σ' ἔφερε μπροστά μου;

— Ἐξήγησα νὰ σὲ ἴδῳ, Πολυχρονεμένε μου, ἀποκρίθηκε ὁ Κίτσος,

καὶ κατὰ τὴ διαταγὴ σου μ'ἔφεραν μπροστά σου οἱ παλατιανοί. Ἄν αὐτοὶ εἶναι ἄνεμος διαβόλου καὶ ποιανοῦ, ἐγὼ δὲν τὸ ξέρω.

— Πολλὰ λόγια λές, εἶπε ὁ βασιλιάς. Ἔλα, λέγε μου, πῶς σὲ λένε;
— Κίτσο.
— Καὶ γιατί εἶσαι νάνος;
— Ἔτσι γεννήθηκα.
— Καὶ καμπούρης;
— Μάλιστα, Πολυχρονεμένε μου.
— Γιατρός εἶσαι;
— Ὁχι, Πολυχρονεμένε μου.
— Καὶ πῶς θὰ μὲ γιατρούψης;
— Θὰ σὲ κάμω νὰ γελάς πάλι ὅπως γελοῦσες πρῶτα.
— Μάλιστα, νὰ μὲ κάμης. Ἀλλὰ τώρα εὐθύς!
— Τούτη τὴ στιγμή; Δὲν μπορῶ. Πρέπει νὰ μοῦ δώσης καιρὸ νὰ ἐτοιμασθῶ.

— Πόσον καιρὸ θέλεις;
— Ἐνα τέταρτο τῆς ὥρας μοῦ φτάνει.
— Πολὺ καλὰ, σοῦ τὸ δίνω. Μὰ πρόσεξε καλὰ, ἂν σ' ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας δὲν μὲ κάμης νὰ γελάσω, θὰ σοῦ τὸ πάρω τὸ ξεροκέφαλο. Πήγαινε νὰ ἐτοιμασθῇς. Θὰ σὲ περιμένω ἐδῶ.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΠΡΩΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΕΛΛΗΝΙΣΤΗ

Στὰ σκαλωτὰ θρανιστάσια, τὰ θρανία, ζευγὰρι σὲ κάθε σκαλί, ὡς ἐπάνω, ἦταν γεμάτα ἀπὸ τὸν ἐφηβικὸ κόσμον τῶν μαθητῶν τῆς τρίτης ἐξαταξίου.

Κανεῖς τοὺς δὲν ἀπουσίαζε ἐκεῖνο τὸ ὀχτωθριάτικο πρωῒν, ποὺ φώτιζε γλυκὰ τὴν αἴθουσα, μ' ἀνοικτὰ ὅλα τῆς τὰ παράθυρα, ἀπὸ τρεῖς πλευρές.

Ἡ πανοραμικὴ θέα πρὸς τὴν πόλη καὶ τὴ θάλασσα λίγο ἐμποδίζεταν ἀπὸ τὰ πράσινα ἀκόμη φυλλώματα τῶν δέντρων τῆς αὐλῆς, ἀφ' ἧς ὁμοῦς ἀδιάφορος αὐτὴ τὴ φορὰ κι' ἐκείνους ποὺ μπορούσαν νὰ τὴ χαροῦν, δίχως νὰ φήσουν τὴν ὀριζήνη, ἀριθμημένην θέσιν τοὺς. Κάποια συγκίνησις εἶτανε διάχυτη στὸν ἐφηβικὸ αὐτὸν κόσμον, ποὺ σιγοκουβέντιαζε σὲ τίς θέσεις τοῦ μὲ κάποια σπουδαιότητα.

Μονομιᾶς σὺντασαν ὅλοι καὶ προσηκώθηκαν μὲ κάποια λαχτάρα, κοιτάζοντας ζωηρὰ στὴν εἴσοδο τῆς αἴθουσας, ὅπου μόλις εἶχε μπῆ ὁ νέος τοὺς καθηγητῆς—φημισμένος ἑλληνοιστής— καὶ πήγαινε τώρα σύρριζα στὸν τοῖχο, πρὸς τὰ σκαλιά τῆς ἐξόδου. Δίχως νὰ ρίξῃ ματιὰ στοὺς μαθητῆς, τ'ἀνέβηκε καὶ πέρασε μπροστὰ ἀπὸ τὸν πίνακα, πηγαίνοντας στὴν ἔδρα τοῦ. Δὲν εἶχε φτάσει ἀκόμα ἐκεῖ, κι' ἡ ἐμφάνισή του εἶχε φέρεῖ κι' ὅλα τὰ ποτελέσματα τῆς μέσης στὴν ψυχὴ τῶν μαθητῶν: εἶχε γίνῃ ἡ σύγκρισή του, θριαμβευτικὴ γι' αὐτόν, μὲ τὸ συνάδελφό του τῶν δυὸ προηγούμενων σχολικῶν ἐτῶν τῶν μαθητῶν. Ψηλὸς καὶ λιγνός, μὲ

κινήσεις ἁρμονικῆς, ἀδιάστες, μὲ τὸ διπλωμένο κατάλογο στὴν ἀριστερὴ ἄκμασάλη. Κάθησε, ἀποθέτοντας τὸν κατάλογο στὸ γραφεῖο τῆς ἔδρας, καθίσανε ἀμέσως κι' οἱ μαθηταὶ κι' ἀντικρύζανε τώρα ἐλκυστικώτατο πρόσωπο μακρουλό, μὲ λεπτὰ χαρακτηριστικά, μὲ μάτια μεγάλα, φωτεινά, ἥρεμα, μὲ μουστάκια ὀχι χοντρά, ποὺ μόλις ἐξέχανε, ἀκαμπτα, ἀπὸ τὸ πρόσωπο, σχεδὸν γκρίζα, μὲ υπογένειο πιδ γκρίζο αὐτό. Τὰ μάτια τοῦ, ἐξεταστικά, μὰ φιλικὰ σχεδόν, διατρέχανε τὰ τελείως ἀκίνητα καὶ σ' αὐτὸν συγκεντρωμένα πρόσωπα τῶν μαθητῶν τοῦ, σταματώντας κάπως περισσότερο σὲ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ.

Δὲ ζήτησε τοὺς ἀπόντας, μόνο, ἀνοίγοντας ἀμέσως τὸν κατάλογο στὴν τύχη, φώναξε ἕνα ὄνομα. Ἐνας μαθητὴς στάριστερό θρανίον τοῦ τετάρτου σκαλιοῦ σηκώθηκε.

— Ἐχεις τὸ Δημοσθένη σου; ρώτησε μὲ φωνὴν συμπαθητικὴν.

— Μάλιστα.

— Ἔλα.

Σὲ λίγο ὁ μαθητὴς βρισκόταν κοντὰ στὴν ἔδρα.

— Στάσου ἐκεῖ.

Ἡ θέσις ποὺ δόθηκε στὸ μαθητὴ ἦτανε δεξιὰ καὶ λίγο ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν ἔδρα. Ὁ καθηγητὴς τὸν εἶχε δεξιὰ τοῦ κι' αὐτὸς εἶχε δεξιὰ τοῦ ὅλη τὴν τάξιν, ποὺ κι' αὐτὴ μπορούσε ὅλη νὰ τὸν βλέπῃ.

Τὸ πρόσωπο τοῦ μαθητῆ κακοφκιαγμένο, μὲ χρῶμα κομμένο τὰ μάτια τοῦ τὰ ἐξογκωμένα καὶ δίχως ζωὴ, ἀντικρύσανε τὸ κάπως στενωχωρημένο τώρα πρόσωπο τοῦ καθηγητῆ. Τὸ βιβλίον ἔμενε κλειστό.

— Τί γνωρίζεις περὶ τοῦ Δημοσθένους;

Στὴν πλαγία ἐρωτηματικὴ αὐτὴ πρότασις μὲ παραλειπόμενῃ τὴν κυρία τῆς προστακτικῆς, ἀγωνίστηκε νὰ ἀπαντήσῃ ὁ σατισμένος ἐξεταζόμενος. Κι' εἶπε σὲ λίγο μὲ φωνὴν τσακισμένην:

— Δημοσθένους Δημοσθένους Ἀθηναῖος, τὸν δῆμον Παιανιεύς, ὁ σπουδαιότερος τῶν δέκα ρητόρων, ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις...

Ἀνάλαφρος θέρυδος ἀπὸ βασταγμένα γέλια τοῦ κόψανε τὴ συνέχεια.

— Προχώρει, διατάζει ἥρεμος, ψυχρὸς ὁ καθηγητὴς.

... καὶ ἀπέθανεν αὐτοδλητηριασθεὶς ἐν Πόρῳ, ἵνα μὴ περιπέσῃ ζῶν εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Ἀντιπάτρου.

— Διατὶ ἦτο ἐχθρὸς τοῦ ὁ Ἀντίπατρος;

— ...
— Κάθισε, διατάζει, ἥρεμος πάντα, ὁ καθηγητὴς.

Ὁ μαθητὴς συμμορφώθηκε, δίχως ἄλλη ἐκδήλωση ἀπὸ τὸ σκύψιμο τοῦ ἄσχημου κεφαλιοῦ τοῦ.

* *

Ἀνοίξε πάλι στὴν τύχη ὁ κατάλογος κι' ἀκούστηκε ἕνα ὄνομα. Ἐνας συμπαθητικώτατος μαθητὴς μὲ τὸ βιβλίον τοῦ ἦρθε καὶ πῆρε τὴ θέσιν τοῦ ἄλλου. Τὸ ρόδινο χρῶμα τοῦ εἶχε ἀπλωθῇ ὡς ταῦτιά τοῦ. Τὰ συνήθως γελαστά, λαμπρὰ γαλανὰ μάτια τοῦ κοιτάζανε τὸν καθηγητὴ ἱκετευτικά. Ὁ καθηγητὴς χαμογέλασε κι' ἔσκυψε νὰ τὸν κοιτάξῃ, διατάζοντας:

— Λέγε.

— Ὁ Δημοσθένους ἔγραψε τρεῖς ὀλυμπιακοὺς λόγους πολιτικούς, πέντε φιλιππικούς, ἐπίσης πολιτικούς, καὶ πολλοὺς ἄλλους δικανικούς, ὧν περιφημότερος ὁ περὶ στεφάνου ἢ κατὰ Κτησιφώντος. Ὁ Δημοσθένους ἦτο μὲν ἀσθενὴς τὸ σῶμα καὶ τραυλός, ἀλλὰ διὰ τῆς θελήσεώς τοῦ κατεπολέμησε καὶ κατενίκησε τὰς ἀσθενείας τοῦ καὶ αὐτὴν τὴν τραυλότητά τοῦ, ἀναδειχθεὶς ὁ ἀριστος τῶν ρητόρων τῆς ἀρχαιότητος, συμμετέσχε δὲ καὶ εἰς τὴν μάχην ἐν Χαιρωνείᾳ, τὸ 338 π. Χ., ἐνθα Ἀθηναῖοι καὶ Θηβαῖοι, συμμαχοῦντες καθ' ὑπόδειξιν τοῦ, ἐπολέμησαν πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας Φίλιππον καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλέξανδρον, κατανικηθέντες ὁμοῦς, ἂν καὶ πολυαριθμότεροι, μὲ μεγάλην ἀπώλειαν.

Ἡ λεπτὴ, λίγο μυτόφωνη ὁμιλία τοῦ μαθητοῦ ἔπαιρνε ὀλοένα πιδ σταθερὸ τόνο, τὸ ρόδινο χρῶμα τοῦ περιόριστηκε, τὰ μάτια τοῦ πήρανε κι' ὅλα τὴ συνηθισμένη γλυκάδα, κοιτα-

ζοντας πάντα τὸν καθηγητὴ. Χαμογέλασε κι' ὁ μαθητὴς.

Τὸ ἀκροατήριον, ἦτανε εὐχαριστήμενο τώρα ἀπὸ τὸ δεύτερον ἐκπρόσωπό του τὸν κοίταζε μὲ ματιὰς ἐκδηλῆς συμπάθειας κι' εὐγνωμοσύνης. Ἐμφανίστηκε λοιπὸν πολὺ, ὅπως κι' ὁ ἐξεταζόμενος, ἀκούοντας τὸν καθηγητὴ νὰ λέῃ:

— Μετεπέσαμεν εἰς τὴν Ἱστορίαν, ἐνῶ ἔχομεν Ἑλληνικά!

Νεκρικὴ σιγὴ, ἀνήσυχες ψυχῆς: ἀγωνίστηκαν οἱ μαθηταὶ μὲ τὸ μυαλό τους νὰ βροῦν τί ἤθελε ὁ καθηγητὴς καὶ καταλήξανε νὰ τὸν κρίνουν ἀνεξήγητα αὐστηρό. Ὁ ἔξεταζόμενος κατακοκκίνησε, σὰ νὰ πιάστηκε ἐπ' αὐτοφῶρῳ σὲ πράξιν ἀπαγορευμένην. Μὰ νὰ, σὲ λίγο συνεχίζει:

— Τὸ ὕψος τοῦ Δημοσθένους εἶναι ζωηρόν, παραστατικόν, ἐπιθετικόν μέχρις ὑπερβολῆς. Τοιοῦτοτρόπως ὁ Δημοσθένους κατῴρωνε νὰ παρασύρῃ τὸν δῆμον εἰς ἀποφάσεις συμφώνους πρὸς τὰς ἀπόψεις τοῦ, κατανικῶν τὰς ἀμφιβολίας, ὅσας ἐγένων εἰς τὸν δῆμον οἱ λόγοι τῶν ἀντιπάλων τοῦ ρητόρων καὶ μάλιστα τοῦ Φωκίωνος, περὶ οὗ ἔλεγεν: ἡ κοπὴς τῶν λόγων μου πάρεστιν.

Ἡ τάξις ὅλη ἀνάσανε! Ὁ ἐξεταζόμενος, μελετηρὸς, ἔξυπνος, ἀπὸ τοὺς διαλεχτοὺς, τὰ κατάφερνε. Μὰ, ἀνεξήγητα πάλι, μόλις σταμάτησε, τοῦ λείε χαμογελώντας σὰν ὑποπτα ὁ καθηγητὴς:

— Καλὰ, κάθισε.

Τρίτον ἀνοίγμα τοῦ καταλόγου, τρίτον ὄνομα, τρίτος μαθητὴς στὸ προσκήνιον: δυσάρεστο συναίσθημα στὸ ἀκροατήριον ἀπὸ τὴν τρίτη ἐκλογή τῆς τύχης. Αὐτὸς, ἀληθινὸς ἐκπρόσωπος τῆς μεγάλης πλειονότητος τῆς τάξεως τοῦ, δὲν ἄφηνε ἀναπάντητη καμμιὰ ἀπὸ τὶς ἐπίμονες ἐρωτήσεις τοῦ καθηγητοῦ, μὰ κάθε ἀπάντησή του ἦτανε πρόχειρη, ἐπιπόλαια, ἀσήμαντη, ἀνόητη, λόγια, λόγια ἀδικημένου ὑποδίκου, ποὺ ξεσκέπαζαν μιὰ δυσάρεστη διανοητικὴ καὶ ψυχικὴ κατάστασις, ὕστερα ἀπὸ δυὸ δλόκληρα χρόνια βασάνων μ' αὐτὸν τὸν εὐλογημένο Δημοσθένη, τὸν ἀκατανόητο, παρ' ὅλες τὶς κατὰ λέξιν καὶ ἐλεύθερες ἐξηγήσεις, τὶς κλασσικὲς σημειώσεις, ποὺ ὥρες ὑπαγορεύονταν, τὶς ἀχαρὲς συνταχτικὲς καὶ γραμματικὲς ἀναλύσεις καὶ παρατηρήσεις...

Φανερὰ ὁ καθηγητὴς ἐρεθιζόταν ἀπὸ τὶς ἀπαντήσεις αὐτῆς ὅλο καὶ περισσότερο, ἐπέμενε ὁμοῦς, σὰν νὰ τὶς ἀναζητοῦσε.

Βγήκε καὶ τέταρτος νὰ ἐξεταστῇ, ὁμοῦς μὲ τὸν τρίτον.

Τέλος χτύπησε τὸ κουδούνι. Συναισθήματα ἀπερίγραπτα. Ὁ καθηγητὴς διπλῶσε ἀπότομα τὸν κατάλογο, τὸν πῆρε στὴν ἀμασκάλη τοῦ κι' ἀπότομα σηκώθηκε κι' ἔφυγε, σκυφτός, συλλογισμένος, δίχως νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ στοὺς προσηλωμένους μαθητῆς.

Σ' ὅλο τὸ διάλειμμα ἡ τάξις διατήρησε τὴν ἀνησυχίαν τῆς: σὰ νὰ βρισκότανε μπροστὰ σ' ἕνα πολὺ ἐνδιαφέρον πρόβλημα, ἀπροσδόκητα ὅμως κι' ἐπίμονα ἄλυτο. Τί θὰ γινόταν μ' αὐτὸ τὸ πρόβλημα στὴν ἀμέσως ἐπόμενη ὥρα τοῦ μαθήματος; Ἐτοίμασε τὸ διάλειμμα, ξανάρθε ὁ καθηγητὴς, ἔτσι ὅπως καὶ τὴν πρώτη φορὰ, ἔκατσε, ἔριξε τώρα στὸ γραφεῖο τοῦ τὸ διπλωμένο

σκοῦρο κατάλογο ἀνάποδα, σταύρωσε ἀπάνω τοῦ τὰ χέρια τοῦ καὶ παρυσίασε πρόσωπο εἰρωνικὰ χαμογελαστό. Σήκωσε τὰ μάτια τοῦ πάλιν ἀπὸ τὸ ὕψος τῶν μαθητῶν, κάτου πρὸς ἄλλο κόσμον πολὺ μακρινόν, κι' εἶπε, κουνώντας κάπως ἐπιτιμητικὰ τὸ κεφάλι τοῦ:

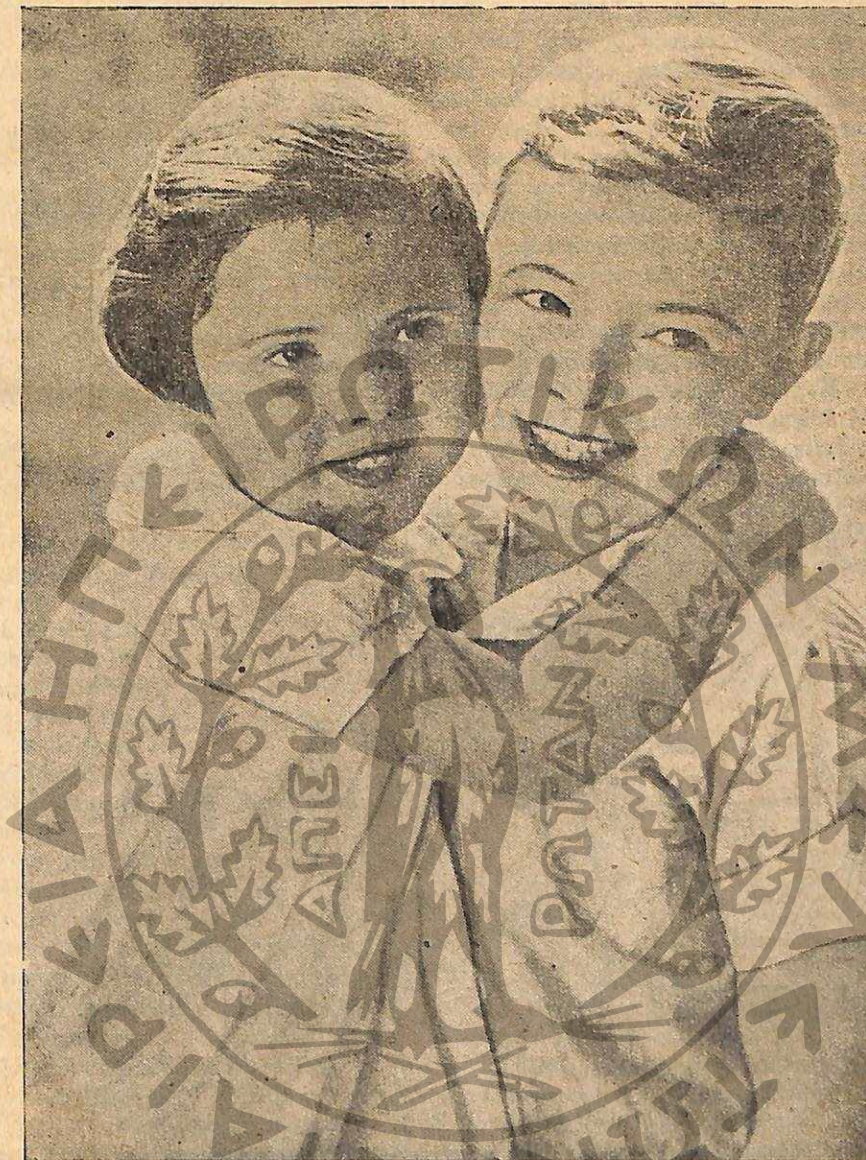
— Ἐρετε, βρέ; ποῖος ἦταν ὁ Δημοσθένους;

Κι' ἀπάντησε ὁ ἴδιος σ' αὐτὴν τὴν ἐρώτησι, ποὺ ἔκανε ἐξαιρετικὴ ἐντύπωση γιὰ τὸ ὕψος τῆς καὶ γιὰ τὴ γλωσσικὴ τῆς διατύπωση. Μίλησε μιὰ ὥρα δλόκληρη, μὲ ζωηρότητα μὲ χειρονομίες μετρούμενες, σὲ γλώσσᾳ ποὺ τὴν καταλάβαιναν τὰ παιδιὰ.

(Τὸ τέλος τοῦ ἐρχόμενου)

Η ΓΕΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ἀγαπημένα ἀδελφάκια

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΚΛΑΜΜΑΤΑ

Ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΝΑ ΠΕΦΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΓΚΡΕΜΟ

Μόλις είχαν πρωτοτιάσει οι ζέστες. Ο φίλος μου ο Αζαρίας είχε περάσει από το γραφείο και μου πρότεινε να πάμε να καθήσουμε στο Σύνταγμα να πάρουμε λιγάκι άερα. Δέχθηκα πρόθυμα και πήγαμε και καθήσαμε στην συνειθισμένη μας θεσούλα — α, δέν σ'αξίζει γι'αυτό να φέτος μήπως τα Διαπλάσσις της Αθήνας μας την ανακαλύψουν. Τό γκαρσόνι, που μας γνώριζε, μας έφερε εὐθὺς δυο τρεις μποτίλλιες λεμονάδα από τὸ κελλάρι, ἀπὸ τὴν καλύτερη λεμονάδα, παλιές δέκα-δώδεκα χρόνων, γεμάτες σκόνη γύρω-γύρω καὶ ἀράχνες.

Απὸ τὸ ἕνα μέρος ἡ ζέστη καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἡ ἐξαιρετικὴ νοστιμάδα τῆς γκαζόζας αὐτῆς μᾶς ἔκανε νὰ παρασυρθοῦμε ὁ Αζαρίας καὶ ἐγὼ καὶ νὰ κατεβάζουμε τὸ ἕνα ποτήρι τῆς λεμονάδας μετὰ τὸ ἄλλο, χωρὶς νὰ συλλογιστοῦμε τίς δολιχὰς συνέπειες.

Καὶ νᾶ, ποὺ σὲ λίγο οἱ ἄνθρωποι τῆς λεμονάδας μᾶς ἀνέβηκαν στὸ κεφάλι, ἀρχίσαμε νὰ γελάμε, νὰ μιλοῦμε δυνατὰ καὶ νὰ λέμε ἀνοησίες. Ἀφ'οὗ κουβεντιάσαμε κάμποση ὥρα χωρὶς νύγημα, στὸ τέλος ἀνοίξαμε ζωντὴ συζήτηση σχετικά μετὰ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ γκρεμίζονται ἀπὸ ψηλά.

Καθὼς εἴμαστε μισομεθυμένοι καὶ οἱ δυὸ μας ἀπὸ τὴν λεμονάδα, υποστηρίξαμε ὁ καθένας τὴν ἀποψή του μετὰ πείσμα. Ὁ Αζαρίας διατείνονταν πὼς μόνο ἕνας τρόπος ὑπάρχει νὰ πέφτεις ἀπὸ τὸ γκρεμὸ δίχως νάχης φόβο νὰ σκοτωθῇς: νὰ πηδᾷς μονο-

τοῦ ἀποδείξω διὰ $\alpha + \beta = \gamma$ ὅτι ἡ μέθοδος ποὺ υποστήριζε ἦταν ὑλέθρια. Ἄν πηδοῦσε μετὰ τὰ πόδια ἐνωμένα, ὅπως ἔλεγε, ἀπὸ ἕνα γκρεμὸ ψηλὸ ἑκατὸ μέτρον, ὅς ποῦμε, τὰ πρῶτα ἐνενηντα μέτρα θὰ κατὰφερνε ἴσως νὰ σταθῇ ὀρθὸς μετὰ τὸ κεφάλι ψηλά. Ὑστερα ὅμως, μετὰ τὴν ταχύτητα ποὺ θὰ εἶχε ἀναπτύξῃ σ'αὐτὸ τὸ μεταξὺ, τὸ βάρος τοῦ κεφαλίου του θὰ παρέρυρε ἀναγκαστικὰ τὸ ὑπόλοιπο σῶμα, θὰ τὸ ἔκανε ν' ἀλλάξῃ στάση καὶ ὅταν ἐφθάνε κάτω θὰ ἐπεφτε κατακέφαλα.

Ἡ δική μου ὅμως μέθοδος ἦταν πολὺ πιὸ σίγουρη. Πέφτεις ἀπὸ τὸ γκρεμὸ ἐνώνοντας τὰ χέρια σου πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι σου καὶ δίνεις ἕνα πηδῆμα, ἀκριβῶς ὅπως παίρνεις τὸ μακροβούτι. Ὑστερα, ὀκτώ-δέκα μέτρα πρὶν φθάσῃς κάτω, δίνεις μιὰ τούμπα στὸν ἄερα, ἀκριβῶς ὅπως κάνουν αὐτοὶ ποὺ παίρνουν μακροβούτι, καὶ στήνεσαι ὀρθὸς στὰ πόδια σου!

Εἶναι φανερὸ καὶ ἑξάστερο πὼς μετὰ τὴν μέθοδο αὐτὴ, ἐκτὸς ἴσως ἀπὸ ἕνα ἐλαφρὸ τράνταγμα, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ αἰσθανθῇς τίποτε ἄλλο ἀπολύτως καὶ θὰ φθάσῃς κάτω σφῶς καὶ ἀκέραιος ἀπὸ ὅσο ψηλά κι' ἂν πηδήξῃς.

Ἐσεῖς, ποὺ εἴσατε ἔξυπνα παιδιὰ τὸ καταλάβατε ἀμέσως. Ἐ, ὁ Αζαρίας δὲν ἤθελε νὰ τὸ καταλάβῃ μετὰ κανένα τρόπο· ἀπεναντίας μετὰ κορόιδευε, μετὰ ἐρωνευόταν, μ' ἐπαίρνε σ' ἄστεϊα. Ἡ λεμονάδα τὸν εἶχε σὲ τέτοιο σημεῖο ἀνάφει, ὥστε στὸ τέλος ἀρχισε νὰ με βρίζει, νὰ με λέει «πεινὸ μωρό», «μακρολέλεκ», καὶ «στραβόβουλο», καθὼς ἐπέμενα στὴν ἰδέα μου. Ὁμολογῶ πὼς ἀρχισα νὰ

χάνω τὴν ὑπομονή μου. Εἶχα κι' ἐγὼ πιεῖ μερικὰ ποτηράκια λεμονάδα καὶ δὲν μποροῦσα νὰ κρατήσω τὴν ψυχραιμία μου.

Ἐμπρὸς λοιπὸν, τοῦ λέω, ἂς βάλουμε στοίχημα καὶ νὰ ἰδοῦμε.

Στοιχηματίσαμε ἀπὸ ἕνα ἑκατοστάρικο καὶ

ἀποφασίσαμε νὰ δοκιμάσουμε ὁ καθένας τὸ σχέδιό του γιὰ νὰ ἰδοῦμε ποῖο εἶναι τὸ καλύτερο.

Σηκωθήκαμε καὶ φύγαμε ἀμέσως ἀπὸ τὸ καφενεῖο καὶ τραβήξαμε κατὰ τὸ πῶς μέρος τοῦ Λυκαβηττοῦ

ὅπου βρήκαμε ἕναν γκρεμὸ ἀρκετὰ ψηλὸ ὅπως ὀφείποτε, καμμιὰ ἑκατοπεννηνταρὶά μέτρα. Τὸν εἰδείξα τοῦ Αζαρία καὶ τοῦ εἶπα:

— Ἐπιμένεις ἀκόμη πὼς ἡ δική σου μέθοδος εἶναι ἡ καλύτερη; τὸν ρώτησα.

— Ἐπιμένω καὶ δέχομαι τὸ στοί-

Εἶδα τὸν Αζαρία νὰ σηκώσῃ τὴν πέτρα καὶ νὰ παύσῃ τὰ ἑκατοστάρικα (Σελ. 238, στ. γ')

χημα, ἀπάντησε μετὰ πείσμα κι' ἔβαλε τὸ ἑκατοστάρικόν του στὸ χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ καὶ τὸ στερῆσε καὶ μετὰ μιὰ πέτρα.

Γιὰ μιὰ στιγμή ἐννοίωσα θλίψη καὶ ἀγωνία γιὰ τὸν δυστυχισμένο φίλο μου, ποὺ ἀπὸ μιὰ ἀνόητη ἐπιμονὴ θὰ ἔχανε τὴ ζωὴ του καὶ μετὰ τέτοιον φοβερὸ καὶ ἀπαίσιον τρόπο. Προσπάθησα νὰ τοῦ ἀποδείξω ἄλλη μιὰ φορά πὼς εἶχε ἄδικο, μὰ οὔτε ἤθελε κἄν νὰ με ἀκούσῃ. Τότε σήκωσα κι' ἐγὼ τοὺς ὤμους μου, ἔβαλα τὸ ἑκατοστάρικόν μου δίπλα στὸ δικό του καὶ εἶπα:

— Θὰ μετρήσω ὥς τὰ τρία. Μετὰ τὰ τρία θὰ πηδήσουμε κι' οἱ δυὸ μας τὸ γκρεμὸ. Ὅποιος φθάσῃ κάτω ζωντανός, θὰ πάρῃ τὰ ἑκατοστάρικα.

Ἄμ' ἐπὶ ἄμ' ἔργον. Μετὰ τὰ τρία, βάζοντας τὴν μέθοδό μου σὲ πρᾶξη ἀπλώσα τὰ χέρια μου καὶ πηδήσα στὸ κενόν, κάνοντας ἔτσι ἕνα θαυμάσιο μακροβούτι. Ἀρχισα νὰ πέφτω σὺν βολίδᾳ, μὰ λίγα μέτρα πρὶν φθάσω κάτω, ἔδωσα ἕνα τίναγμα καὶ σήκωσα τὸ κεφάλι ψηλά.

Καὶ τότε — τί φρικτὸ θέαμα παρῆναι ἐπὶ τῆς στάλας μου! — εἶδα τὸν Αζαρία νεκρὸν καὶ κομματιασμένον; — ὄχι, ὄχι, κάτι πολὺ χειρότερο — εἶδα τὸν Αζαρία ποὺ εἶχε μείνει ἐπάνω, ψηλὰ στὸ χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ, νὰ σηκώνῃ τὴν πέτρα, νὰ παίρνῃ ἀπαθέστατα τὰ δυὸ ἑκατοστάρικα καὶ ν' ἀπομακρύνεται μετὰ ὀλίγη τὴν ἡσυχία!

Τὴν ἴδια στιγμή ἐννοίωσα πὼς συντριβόμουν!

Ὅσοις ἡ πτώση μου δὲν ἦταν τόσο φοβερή, ὅσο θὰ μποροῦσε νὰ φανταστῇ κανεὶς. Κι' ἂν τὸ καλοσκεφθῶ βγάλω τὸ συμπέρασμα πὼς αὐτὸ συνέβη, γιὰ τὸ κρεβάτι μου

εἶναι πολὺ χαμηλὸ καὶ γιὰ τὸ χαλάκι ποὺ εἶναι στρωμένο μπροστά του εἶναι πολὺ παχὺ καὶ ἀφράτο.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΣΤΕΡΑΣ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΛ. ΒΑΔΙΝ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
Καὶ ἡ κυρὰ Ποτελοῦ ἐτοιμάστηκε νὰ φύγῃ.

Τὴν στιγμή ὅμως ποὺ ἔβγαине ἀπ' τὴν πόρτα ὁ κύριος Περικλῆς τῆς φώναξε.

— Κρίμα! δὲν ἦταν τυχερὸ σου νὰ κερδίσῃς τὸν Κοκκό.

— Τὸν Κοκκό! τί εἶπες; τὸν ἐφώνησεν ἡ κυρὰ Ποτελοῦ γυρίζοντας πίσω.

— Εἴγω! εἶπε ὁ κύριος Περικλῆς, ἐγὼ, κυρὰ Ποτελοῦ, μου δὲν εἶπα τίποτε.

— Δόξα τῷ Θεῷ δὲν εἶμαι κουφή.

— Θὰ τὸ εἶπα φαίνεται χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω.

— Μὰ γιὰ τί θέλεις, κύριε, Περικλῆ μου, νὰ γελάς καὶ νὰ με βασανίζῃς; Ἐρεῖς πόσον ἀγαπῶ τὸν Κοκκό. Μοῦ φαίνεται πὼς δὲν εἶναι καθόλου καλὸ νὰ με περιγελάς.

— Ἀκουσε λοιπὸν, κυρὰ Ποτελοῦ μου, γιὰ νὰ μὴν νομίζῃς πὼς σὲ κοροϊδεῶ, ἀκουσε νὰ μάθῃς ὅλη τὴν ἀλήθεια. Οἱ κύριοι ἀπὸ δῶ κι' ἐγὼ σκεφθήκαμε πὼς μιὰ κι' οἱ μικροὶ μας φίλοι ἔχουν ἀνάγκη νὰ πουλήσουν τὸν Κοκκό, πὼς θὰ ἦταν καλύτερο νὰ τὸν πάρῃ ἕνας ἀπὸ μᾶς παρὰ ὁ κύριος Χάρισσον, ἕνας ξένος ἐκεῖ, ἕνας ἀγνωστος. Πόσα χρειάζονται τὰ παιδιὰ; Τρακόσια φράγκα. Λοιπὸν νὰ βάλουμε τὸν Κοκκό στὸ λόττο. Θὰ μποῦν τριάντα ἀριθμοὶ, δέκα φράγκα ὁ καθένας, ἴσα, ἴσα ὅσα χρήματα χρειάζονται.

Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐμεῖς ἐδῶ εἴμαστε εἴκοσι ἐννέα, αποφασίσαμε νὰ βάλουμε καὶ σένα στὸν κατάλογο. Δὲν ἔξαμε βλέπεις πὼς δὲν ἔχεις ὑπόληψιν στὰ λαχεῖα καὶ πὼς δὲν θέλεις νὰ λάβῃς μέρος. Μιὰ ὅμως κι' εἴν' ἔτσι θὰ πρέπει νὰ γίνῃ ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ. Ἡ δὲν θὰ κάνουμε τὸ λαχεῖο, ἢ θὰ ἀναγκασθῇ ὁ πλουσιώτερος ἀπὸ μᾶς νὰ ἀγοράσῃ δυὸ ἀριθμούς. Αὐτὴ εἶναι ἡ δουλειά.

— Ἀχ, τί νὰ κάνω; Θέλω καὶ δὲν θέλω. Σταθῆτε μιὰ στιγμή νὰ σκεφθῶ. Δὲν μπορῶ, δὲν μπορῶ! Νᾶ, πάρτε τὰ δέκα φράγκα καὶ ξεφορτωθῆτε με.

— Πῶς! Καλὲ τ' εἶνε αὐτά, κυρὰ Ποτελοῦ; Δὲν ἔλεγε πὼς εἶσαι ἐναντίον τῶν λαχείων, τώρα πὼς ἀλλάζεις γνώμη;

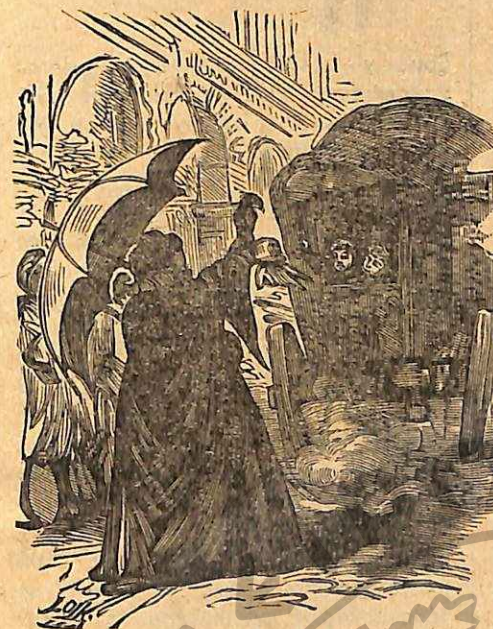
— Ἐ, μὰ ποῦ νὰ βάλῃ ὁ νοῦς μου πὼς τὸ λαχεῖο ἦταν γιὰ τὸν Κοκκό μου.

— Πάρε λοιπὸν, κυρὰ Ποτελοῦ, ἕνα πιάτο καὶ μάζεψε τὰ λεπτὰ. Στὸ μεταξὺ ἐγὼ θὰ γράψω τὰ ὀνόματα στοὺς κλήρους.

Καὶ ἐνῶ ὁ κ. Περικλῆς ἀρχισε νὰ γράφῃ τὰ ὀνόματα, ἡ κυρὰ Ποτελοῦ πήρε ἕνα πιάτο, ἔρριξε πρώτη μὲσα ἕνα δεκάριον κι' ἀπὸ κεῖ τὸ γύρισε στὸ τραπέζι γιὰ νὰ βάλῃ κάθε πελάτης τῆς τὸ δικό του.

Σὺν ἔγραψε ὁ κ. Περικλῆς ὅλα τὰ ὀνόματα, εἶπε:

— Τώρα, κύριοι, παρακαλῶ προσοχή. Θὰ ρίξω τοὺς κλήρους στὸ καπέλλο μου, κι' ὁ πιὸ μικρὸς ἀπ' ὅλους μᾶς, ὁ Φραγκίσκος, θὰ βάλῃ

— Στὸ καλὸ, παιδιὰ μου, στὸ καλὸ!

τὸ χεράκι του καὶ θὰ τραβήξῃ ἕνα. Ὅποιοις τὸνομα εἶναι σ' αὐτὸν γραμμένον, θὰ κερδίσῃ τὸν Κοκκό.

Ἀνακάτωσέ τους καλὰ, Φραντζισκούλη μου, Φραντζισκούλουλάκι μου, ἐφώνησε ἡ κυρὰ Ποτελοῦ καὶ τὰ μάτια τῆς ἀστράφταν γεμάτα ἐλπίδα. Ἀχ, καὶ νὰ μοῦ ἐπεφτε! σεῖς οἱ ἄλλοι τί θὰ τὸν κάνετε, βάρος θὰ σᾶς εἶναι καὶ μετὰς καὶ σίγουρα θ' ἀναγκασθῇτε καμμιὰ ὥρα νὰ μοῦ τὸν φέρετε νὰ σᾶς τὸν φυλάξω. Δὲν εἶναι καλύτερα λοιπὸν νὰ μοῦ πῶς ἐμένα; Αὐτὸ θάναί καὶ κέρδος γιὰ σᾶς γιὰ τὸν δὲν θὰ μοῦ πληρώνετε τίποτε γιὰ τὸ φαί του.

Ὁ Φραγκίσκος πήρε τὸ καπέλλο, ἀνακάτωσε τοὺς κλήρους μετὰ τὸ χεράκι του, ἔβγαλε ἕνα καὶ τὸν ἔδωσε στὸν κ. Περικλῆ.

Ὁ νέος ἀρχιτέκτων ἀφ'οὗ πήρε τὸν κλήρο, κάθησε καὶ πρὶν τὸν ἀνοίξῃ ἔσχισε πρῶτα καλὰ ὅλους τοὺς ἄλλους.

Ὅσοι ἦσαν στὴν τραπεζαρία ἐκοίταζαν τὴν κυρὰ Ποτελοῦ ποὺ μετὰ τὰ μάτια τῆς πήγαινε νὰ καταφάγῃ τὸ στριμμένο ἐκεῖνο χαρτάκι. Ἡ καρδιά τῆς πήγαινε νὰ σπάσῃ τόσο χτύπαγε δυνατὰ.

— Ἀχ! πὼς χτυπάει ἡ καρδιά μου, ὁμολόγησε κι' ἡ ἴδια. Θεέ μου τί καρδιοχτύπι ἔχω!

Ὁ κύριος Περικλῆς πήρε τὸν κλήρο ἡσυχᾶ, ἡσυχᾶ, καὶ τὸν ξεδίπλωσε χωρὶς νὰ δείξῃ καμμιὰ βιασύνη.

— Ἐλα, λοιπὸν, κύριε Περικλῆ μου, ἐφώνησε ἄξαφνα ἡ κυρὰ Ποτελοῦ διαβάσέ το γρήγορα νὰ ζῆς!

— Σιγά, σιγά κυρὰ Ποτελοῦ, κάνε λίγο ὑπομονή βάστα τὴν καρδιά σου.

Κι' ὁ νέος ἀφ'οὗ ἔστριψε καὶ ξανάστριψε τὸν κλήρο καὶ τὸν ἔδειξε σ' ὅλους γιὰ νὰ ἴδουν πὼς ὅλα ἐγίναν ἐν τάξει, ἐφώνησε δυνατὰ τὸ ὄνομα ποὺ διάβαζε: Κυρὰ Ποτελοῦ.

— Ζήτω ἡ κυρὰ Ποτελοῦ, ζήτω! ἐφώνησαν ἀμέσως ὅλοι μαζί.

— Πάρε λοιπὸν κυρὰ Ποτελοῦ, τὸν Κοκκό σου, εἶπε ὁ κύριος Περικλῆς, παραδίδοντας τὸν παπαγάλο στὴν ξενοδόχο. Σιδηροκέφαλος καὶ νὰ σοῦ ζήσῃ.

Ἡ χαρὰ τῆς κυρὰ Ποτελοῦ δὲν λέγεται. Τὰ εἶχε σχεδὸν σαστίσει. Γελοῦσε κ' ἔκλαιγε μαζί, φιλοῦσε τὸν Κοκκό, τὰ παιδιὰ, τὸν κύριο Περικλῆ, τοὺς ἄλλους ποὺ βρίσκονταν ἐκεῖ, τραγουδώντας.

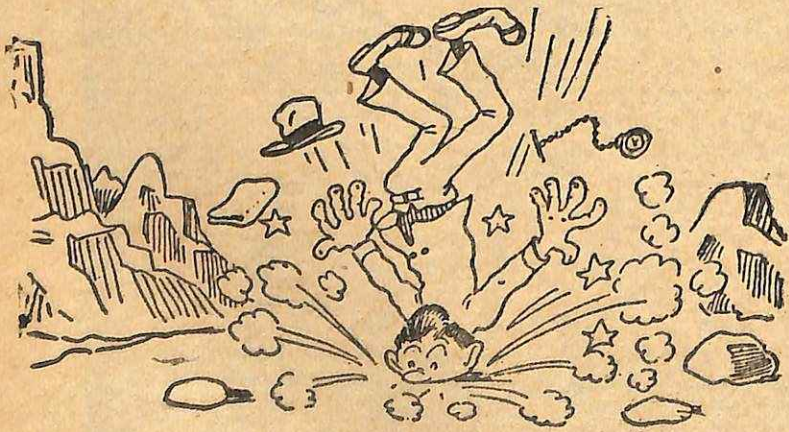
Νὰ μοῦ ζήσῃ ὁ Κοκκός μου, ποῦναι ὅλος πιά δικός μου.

Καὶ βέβαια ἂν δὲν ἦταν ὅλη δοσμένη στὴ χαρὰ τῆς, θὰ ἔβλεπε πὼς οἱ ἄλλοι καὶ κοιτάζονταν περίεργα, μεταξὺ τοῦ, κρυφογελοῦσαν καὶ θὰ ρωτῶνταν γιὰ τὴν τάχα ὁ κύριος Περικλῆς ἔσχισε ἀμέσως ὅλους τοὺς κλήρους ἐκτὸς ἀπὸ κεῖνον ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ὁ Φραγκίσκος. Τὸς ἔσχισε γιὰ τὸ ὅλους ἦσαν γραμμένο τὸ ὄνομα τῆς κυρὰ Ποτελοῦ γιὰ νὰ εἶναι βέβαιον πὼς θὰ κερδίσῃ αὐτὴ.

Ἐνῶ ἡ κυρὰ Ποτελοῦ δὲν ἤξερε τί ἔκανε ἀπὸ τὴν χαρὰ τῆς, ὁ κύριος Περικλῆς, ἔδωσε τὸ πιάτο μετὰ τὰ χρήματα στὸν Γιάννη, λέγοντάς τους.

— Πάρε, Γιάννη μου, τὰ τρακόσια φράγκα σου. Ὁ κύριος Χάρισσον δὲν θὰ σοῦ ἔδινε περισσότερα γιὰ τὸν παπαγάλο.

(Ἀκολουθεῖ) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

κόμματος μετὰ τὰ πόδια ἐνωμένα, τὸ κεφάλι ψηλὰ καὶ τὸ κορμὶ ὀρθόν· ἔτσι ἀναγκαστικῶς, ὅταν ἐφθάνει κάτω θὰ ἐπεφτε στὰ πόδια σου χωρὶς νὰ πάθῃς κανένα κακόν.

Ἐγὼ ἀπεναντίας προσπάθησα νὰ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σ' αποτυχημένο διαγωνιζόμενο

Πρόσμενε πάντα μ' αγωνία
τ' αποτελέσματα να βγούν.
Κι' ήτανε πάλι μέσ' τή... «μνεία»!
Οι... εκλεκτοί έτσι ξεκινούν.

Σε καινούργιο Διαπλάσπουλο

Δεν ξέρει από πού ν' αρχίση,
μέ τι κι' αυτός να πρωτασχοληθί;
'Ασκήσεις δύσκολες να λύση;
ή στη μελέτη ν' αφοσιωθί;

Είσαι στον κύκλο μας ό «γιάννης»
ο' όλους έμάς πολύ αγαπητός.
Και μη φοβάσαι, μην τ' χάνεις,
κι' για σέ ό δρόμος άνοιχτός.

Στον Πρόμαχο της 'Ελευθερίας

Βραβεύθεντα 23 φορές

Σε σαράντα επτά επήρες μέρος
και στους μισούς σ' αφήνουν τ' πρω-
τεία.
Σαν θά φύγης απ' τήν «κίνησή» μας...
γέρος
να φτάσης—είθε!—χίλια τ' βραβεία.

Σε σπουδαίο λύτη άτυχο

Λύνει από τις δέκα τις έννιά,
γιατ' είναι λύτης με φιλότιμο.
Μά ιδές, ό κλήρος του με άπονιά.
τόν φέρνει πάντα 'Ισοτίμο.

Ηρακλής [B]

Η ΠΡΩΤΗ ΜΟΥ ΔΑΣΚΑΛΑ

Ήταν σοβαρή για πρώτη φορά άφ'
όπου τήν γνωρίσαμε. Ύστερα, πού μα-
θευήκαμε όλοι στήν τάξη μας τό είπε:

— Παιδιά! σ'ό μέσο της εβδομάδας
πού μ'ας έρχεται, θά φύγω. Έλαβα με-
τάθεση με προαγωγή για τή Λεβαδεία.
Πώς λυπάμαι πού θά σ'ας αφήσω! Σ'ας
είχα σάν παιδιά μου!

Τά μάτια της ήταν θολωμένα. Τώρα
κόλα παρατηρούσα πώς κρατούσε ένα
μαντηλάκι μισοκομμένο στή φούχτα
της. Έβαλα τ'α κλάμματα. Κλαίγανε κι'
όλα τ'α παιδιά. Νά φύγη ή καλή μας
δασκάλα, με τ'α γελαστά μάτια, πού
και τ'α μαλώματά της κι' εκείνα τ' α-
γαπούσαμε, γιατί ήξερε πάντα να μ'ας
μιλή τόσο γλυκά. Μου φάνηκεν όλο-
κληρη καταστροφή. Και πώς θάκανα
χωρίς τή δασκάλα μου, πού, αν καμιά
φορά τύχαινε ν'άδιαθεθήσε, με τό κορμό,
σημείωνα σ'ό Ημερολόγιό μου: «Σή-
μερα είμαι πολύ λυπημένος, γιατί, ή
δεσποινίς Βικτωρία είναι άρρωστη».

Πήγα σ'ό σπίτι μου και δέν θέλησα
ν' άγγίξω φαί. Κάθισα σ' ένα καναπέ
κι' όλο συλλογιζόμουν τή δασκάλα μου.

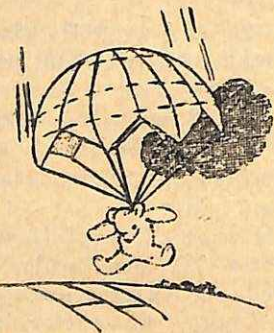
Ο ΠΡΩΤΟΣ ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΙΣΤΗΣ

Αυτές τις ήμέρες θ'α διαβάσατε βέ-
βαια πολλά σ'ις έφημερίδες για τούς
άλεξιπτωτιστές και τό ρόλο τους σ'έν
πόλεμο.

Έχετε όμως ποιός είναι ό
πρώτος άλεξιπτωτιστής, ό πρώτος
πού έπεσε από ψηλά με αυτό τό
μέσον;

Λοιπόν ό πρώτος άλεξιπτωτιστής
ήταν ένας Γάλλος, ό 'Ιάκωβος Πα-
νιερέν πού μι'α ήμέρα τού 'Οκτω-
βρίου 1797 ανέβηκε με τό αερόστα-
το σέ ύψος χιλίων μέτρων κι' απ'
εκεί ζωσμένος με τό άλεξιπτωτό του
αφέθηκε να πέση σ'ό κενό και
«προσγειώθηκε» χωρίς να πάθη τί-
ποτε σ' ένα έξοχικό σημείο τού Πα-
ρισιού.

Ώστόσο, πρέπει να πούμε όλη τήν

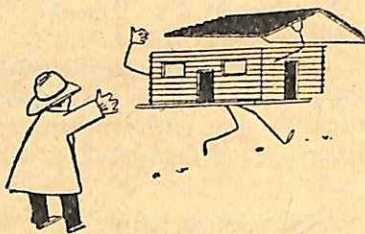
αλήθεια: ό άλεξιπτωτιστής αυτός
μπορεί να ήταν ό πρώτος άνθρωπος
πού έπεσε με τό άλεξιπτωτό, ή δόξα
όμως της πρώτης επικίνδυνης δοκι-
μής δέν είναι απόλυτα δική του.
Γιατί για κάθε ένδεχόμενο, λίγες μέ-
ρες πρωύτερα είχε δοκιμάσει τό ά-
λεξιπτωτό του με τό σκύλο του.

Ό πρώτος λοιπόν άλεξιπτωτιστής
τού κόσμου ήταν ένας σκύλος. Δέν
μπορούμε όμως να ξέρουμε αν τό πη-
δημά του αυτό τού άρεσε ή όχι, για-
τί κανείς δέν τού ζήτησε να τού πη-
τίς έντυπώσεις του. 'Ο κύριός του έ-
μως έδωξέσε πώς ένόσφ τό άλεξι-
πτωτό έπεφτε ό καυμένος ό σκύλος
είχε καρφωμένα τ'α μάτια του πρὸς
αυτόν και πώς μάλιστα τού κου-
νούσε και τήν ούρά του. Τό έκανε
αυτό για να δείξη τήν ευχαρίστησή
του άραγε, ή για να πη σ'έν άφεν-
τικό του:

«Έγώ σ' αγαπάω, γιατί με πετάς
από κοντά σου;»

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΟΥ ΠΕΤΑΕΙ

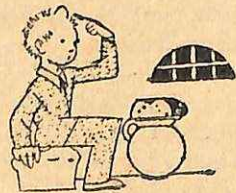
Νά όμως, πού δέν πετούν μονάχα
οί άνθρωποι, μα και τ'α σπίτια. Κι'
αυτό ίσως για τ'α σπίτια τ'α ίδια κι'
είναι διασκεδαστικό, μα δέν φαντά-

ζομαι ν' άρέση και πολύ σ'ούς ιδιο-
κτήτες τους. Γιατί φαντασθήτε τήν
εκπληξη και τή στενοχώρια τού 'Α-
μερικανού μίστερ Χάμελ, όταν γυρί-
ζοντας μι'α μέρα σ'ό σπίτι του σ'έν
'Οκλαχόμα δέν τό ξαναβρήκε! 'Ο
άνθρωπος είχε λείψει δυο-τρεις μέ-
ρες σέ ταξίδι και όταν γύρισε πίσω
βρήκε όλα τ'α γειτονικά σπίτια, βρή-
κε τ'α δένδρα πού ήταν γύρω σ'ό
σπίτι του, μα τό ίδιο τό σπίτι... είχε
κάνει φτερά. 'Επειδή ήταν ξύλινο
και βιδωτό, όπως είναι πολλά έξο-
χικά σπίτια σ'έν 'Αμερική, μερικοί
κακοποιοί είχαν βρεί τήν ευκαιρία
πού έλειπε ό άφεντικός του, τό ξε-
βίδωσαν, τό ξέστησαν και τό πήραν
μαζί τους. Πάλι καλύτερα τ'α δικά
μας σπίτια πού ίσως να μην είναι
τόσο μοντέρνα, μα ωστόσο δέν μπο-
ρεί κανείς να τ'α κουνήση από τή
θέση τους.

Ο ΗΡΩΙΚΟΣ ΜΠΕΝΝΥ

Ώστόσο εκεί σ'έν 'Οκλαχόμα φαί-
νεται πώς γίνονται παράξενα πράγ-
ματα. Κι' ένα από τ'α πιό παράξενα
είναι τό περιστατικό τού Μπέννυ 'Ελ-
λις, ένός νεαρού γκάγκστερ 21 έ-
τών. 'Ο Μπέννυ λοιπόν έκανε κάθε

τόσο και μι'α διάρρηξη ή άλλη τέτοια
αξιόποινη πράξη. 'Η αστυνομία τόν
έπιανε, τόν έβαζε σ'ή φυλακή, μα
αυτός αντί να συνεντιθί, μόλις έ-
βγαине ξανάρχιζε πάλι τ'α ίδια. 'Ο-

που σ'ό τέλος κάθισε μόνος του και
έβγαλε τό συμπέρασμα πώς αυτή ή
αδιόρθωτη κακία του θ'α έχη κάποια
αίτια. Και βρήκε πώς ή αίτια αυτή
βρισκόταν θρονιασμένη ακριβώς σέ
μι'α χοντρή τσούμπα πού είχε σ'ό
κεφάλι του και πού προερχόταν από
ένα δυνατό κτύπημα πού είχε φάει
σ'ό κρανίο, λίγα χρόνια πρίν, σ' ένα
σιδηροδρομικό δυστύχημα. Πρίν πά-
θει τό κτύπημα αυτό ήταν ένα λαμ-
πρό παιδί, γεμάτο καλές προθέσεις
μα τώρα ή τσούμπα εκείνη πλέξε
φαίνεται τις προθέσεις και τις έμπό-
διζε να εκδηλωθούν.

Και τώρα ό Μπέννυ έζήτησε από
τήν πολιτεία να τόν βοηθήση να μπη
σ' ένα νοσοκομείο για να τού βγά-
λουν τήν τσούμπα με έγχείρηση και
να ξαναγίνη καλός. 'Ε, αυτό δέν δεί-
χνει πώς έχει όπωσδήποτε κάτι κα-
λό μέσα του;

ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΗ

ΤΗΣ ΤΣΕΠΗΣ

Όσοι γράφετε με γραφομηχανή
θ'α χαρήτε πολύ αν μάθετε πώς ένας
έπινοητικός Λονδρέζος έβγαλε τώρα
τελευταία και μι'α γραφομηχανή τής
τσέπης και τήν εκθέτει μάλιστα σ'
ένα από τ'α μεγαλύτερα καταστήματα
τής άγγλικής πρωτεύουσας.

Η γραφομηχανή αυτή είναι με-
γάλη, όσο ένα πακέτο τσιγάρα και
ζυγίζει μόλις είκοσιπέντε δράμια
τό δέ χαρτί πού περνάει κανείς από
τόν κίλυδρο δέν είναι μεγαλύτερο
από τό φύλλο ένός μικρού ήμερο-
δείκτη.

Πρακτική έφεύρεση μα τήν αλή-
θεια. Πάει κανείς περίπατο, τούρ-
χεται μι'α έμπνευση: Τάκ, τάκ, τήν
καθαρογράφει απ' εύθείας με τή μη-
χανή. Θέλει να στείλ' ένα γραμμα-
τάκι σ'ή «Διάπλασι»; Τάκ-τάκ,
έτοιμο!

Τώρα αν σ'ας πω πώς θ'α ήμουν
πολύ ευχαριστημένος αν έλάβαινα
γράμματά σας γραμμένα μ' αυτή
τή γραφομηχανή. θά'ελα φέμματα.
Γιατί αν τώρα παιδεύομαι καμιά
φορά να τ'α διαβάσω, φαντασθήτε τί
θ'α γίνεται όταν θ'α είναι γραμμένα
με τόσο μικροσκοπικά ψηφία.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Και τί δέν μου τήν θυμίζει! Σεφυλλί-
ζω τ'α τετράδιά μου και βλέπω τήν ύ-
πογραφή της σ' όλες τους τις σελίδες.
Τρία δόλακαιρα χρόνια ήταν ή δασκάλα
μου. Και καθώς ήταν όμορφη χρυσο-
μαλλούσα, κορίτσι με κάτασπρα δόντια,
τήν φανταζόμουν σάν άδελφή μου με-
γάλη πού έπρεπε να τήν αγαπώ και να
τήν σέβουμαι.

Θυμάμαι, σάν πρωτοπύγα σχολείο,
πού έκλαια, πόσα πράγματα βρήκε να
μου πη ή καλή μου δασκάλα. Και μ'
έκαμε σέ λίγο να γελώ, κι' έπειτα ν'
αγαπήσω τό σχολείο μου τόσο, ώστε
σ'ό τέλος τής χρονιάς να πάρω βρα-
βετο.

Πόσα πράγματα αλήθεια χρωστώ σ'έν
πρώτη μου δασκάλα. Πώς ήμουν τότε
πού πρωτοπύγα, και πώς είμαι τώρα!
—Νά μην κλαίς παιδί μου—είπε ή
μαμά. 'Ετσι είναι σ'ή ζωή. Καθώς θά
προχωρήσ' στα χρόνια, πολλά πρόσωπα
θ' αγαπήσης, θά συνδεθής μαζί τους,
έπειτα όμως, κάποτε, άναγκαστικά, θά
χωρήσης από κοντά τους. Νά εύχόμα-
στε μόνο ή περίπτωση πού αποχωριζό-
μαστε κείνους π' αγαπάμε νάναι για
καλό όπως για τή δασκάλα σου...

Απολλώνιος [B]

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝ

Τί είδε τό σκυλάκι κι' άγρίψε;
Κάποια γάτα βέβαια...

'Αντεγράφη από τόν Τεμπέλιο

ΜΙΑ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Μι'α πεταλούδα πετούσε σ'έν κήπο
σήμερα. Ήταν μι'α πεταλούδα κατά-
σπρη με δυό φτερά καμωμένα από τήν
πιό φίνα δαντέλλα πούχαν πάρει χρώμα
απ'τό άγνό χιόνι. Γαλάζιες γιγάντιες τή
στόλιζαν και έλαμπεν τόσο πού νόμιζες
πώς άπειρα διαμάντια ήταν σκορπι-
σμένα πάνω τους. Στριβολιζόταν χο-
ρεύοντας πάνω απ' όλα τ'α λουλούδια
και λές πώς χόρευε έναν έξαίσιο χορό.
Τό χρυσό φως τού ήλιου τήν γοήτευε.
Τό άπειρο γαλάζιο τ' ούρανού τήν με-
θούσε. Και ξετρελαμμένη από χαρά πε-

τούσε μέσα σέ ρυθμούς και μελωδίες,
με ήδονικά σκιρτήματα σέ κάθε λου-
λούδι και δέν ήξερε ποιά να πρωτοφι-
λήση. Και τ'α λουλούδια χαμογελαστά
περίμεναν να παίξουν κι' αυτά με τήν
όμορφη πεταλούδα. Ξέχυναν τό πιό
γλυκό, τό πιό μεθυστικό τους άρωμα
για να τήν ευχαριστήσουν. Κι' αυτή βρέ-
θηκε μέσα σ'ένα κόσμο όνειρεμένο, γε-
μάτο από χρώματα, άρώματα, από χρυ-
σάφι τού ήλιου. Και πετούσε κουνών-
τας καμαρωτά τ'α ύπεροχα φτερά της
από τις περφηφνες ντάλιες μέχρι τ'α
μυρωμένα γαρύφαλλα κι' από τις χρυ-
σαφένιες γαζίες μέχρι τις μώβ βιολέ-
τες ψιθυρίζοντας τους γλυκά μυστικά
και δίνοντας τους μύρια φιλιά. 'Αφθο-
να μοίρασε τ'α χάδια της ή πεταλούδα.
Και τέλος μ' δόλανικτα τ'α πολύτιμα
φτερά της άραξε σ' ένα μεγάλο τριαν-
τάφυλλο πού στεκόταν περήφανο σ'έν
μίσχο του και τήν καλούσε ν' αναπαυ-
θί σ'ό βελουδένιο στρώμα του. Κι'
ένώ ό ήλιος έγερνε σ'ό χρυσό του βα-
σίλειο, ή πεταλούδα μέσα σ'α ματω-
μένα φύλλα τού ρόδου φάνταζε σάν
ένα όλόλαμπρο διαμάντι.

Γκλόρια [B]

ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ

Σ' ένα δρόμο τής 'Αθήνας, ζωσμένο
ανάμεσα σ'ις πολυκατοικίες βρίσκεται
ένα γέρινο κτίριο είναι ένα γυμνάσιο
άρρεων.

Τί κτυπήτ', είναι ή αντίθεση ή
όποια υπάρχει μεταξύ τού άπλου αυ-
τού σπιτιού πού κοντεύει να καταντή-
ση όημάδι, με τ' άλλα τ'α μεγαλόπρε-
πα πού τό περιτριγυρίζουν απ' όλες
τις μεριές, πού όλα τους δείχνουν πώς
λίγος είναι ό καιρός πού πέρασε από
τότε πού τ' άφισε ό κτίστης και ό μη-
χανικός.

Γρίλλιες και πόρτες τής παλιάς
μόδας χωρίς να διακρίνεται επάνω τους
ούτε τό ελάχιστο ίχνος μπογιιάς, τοί-
χοι σχεδόν μισογρεμισμένοι γεμάτοι
ονόματα, εξισώσεις και γεωμετρικά
σχήματα, ή μαθητική βλέπετε νεο-
λαία κάθε εποχής φρόντιες ν' αποθα-
ναπισθί. Μία άπλη μαρμαρένια σκάλα
απ' τήν όποια όμως λείπουν τ'α περισ-
σότερα κάγκελα, οδηγεί σ'ό μέσα μέ-
ρος τού κτιρίου. Τώρα άνοίγεται μπρο-
στά μας ένας διάδρομος, παντού υπάρ-
χουν κρεμασμένες οι εικόνες τών ήρώ-
ων τού 21. Τ'α πατώματα είναι γεμά-
τα τρύπες και σκόνη ένας γέρος θυ-
ρωρός βρίσκεται καθισμένος σέ μι'α
καρέκλα ένώ κοντά άντικρύξεις ένα
κουδούνι, είναι αυτό πού σημαίνει κά-
θε ώρα τήν είσοδο και τήν έξοδο τών
μαθητών για τήν παράδοση ή για τό
διάλειμμα, παρατηρώντας τώρα κανείς
τ'α δύο αυτά πράγματα τ'α τόσο διά-

φορα, τὸ ἕνα ἔμπυχο καὶ τὸ ἄλλο ἄψυχο, νομίζει πὼς εἶναι πιά κάτι τὸ ἀναπόσπαστο γιατί σκέπτεται πὼς καὶ τὰ δύο ἔχουν περῶσει σ' αὐτὴ ἐδῶ τὴ θέση τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς τους, πὼς ἔχουν πιά συνδέσει μαζί τὴν ὑπαρξὴ τους ὅπως καὶ με τοῦ γερικου κτήριου.

Νὰ ἡ πόρτα τοῦ γραφείου τοῦ Γυμνασίου καὶ τῶν καθηγητῶν κ' ἀπέναντι ἡ πόρτα μιᾶς τάξης: εἶναι τῆς ἑκτῆς. Τώρα βρισκόμαστε μες στὴν καρδιά τοῦ Γυμνασίου, μέσα σ' αὐτὸ τ' ἀπλό δωμάτιο ὅπως ἐν γένει καὶ σ' ὅλα τ' ἄλλα ζοῦνε ἕνα δλόκληρο χρόνο καμμιὰ πενήντα καὶ πέντε. Ἐδῶ ἀναπτύσσεται ὁ πνευματικὸς τους κόσμος, ἀδιάφορο ἂν μερικὲς φορές στολίζεται με λιγώτερο μάθημα καὶ περισσότερα παιχνίδια καὶ σκόνη. Μέσα σ' αὐτὸ νοιώθουν τὶς πρώτες χαρὲς καὶ τὶς πρώτες μικρὲς λύπες τῆς ζωῆς, μέσα σ' αὐτὸ ζοῦνε, συνδέονται μεταξὺ τους καὶ πλάθουν τὰ πρώτα ὄνειρα γιὰ τὸ μέλλον.

Κι' ὁμως σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο δὲν βλέπεις τίποτε ἄλλο παρὰ δὺο σειρὲς παλιὰ θρανία πού τοῖζουν σάν κανένας δοκιμάσει νὰ καθίσει γεμάτα μουντζούρες καὶ χαρκαῖες, ὅπως ἄλλωστε γεμάτοι εἶναι καὶ οἱ τοῖχοι μ' αὐτὰ τὰ παράσημα, μιὰ ἔδρα κ' ἕνα μαυροπίνακα. Μιὰ ξύλινη σκάλα ὁδηγεῖ στὸ πάνω πάτωμα πού καὶ κεῖ δὲν ὑπάρχουν παρὰ αἰθούσες με παλιὰ θρανία καὶ μαυροπίνακες, ἐνῶ μιὰ ἄλλη πέτρινη ὁδηγεῖ στὴν αὐλὴ.

Ἐνας ἄπλος τετράγωνος χώρος εἶναι τὸ μέρος πού γίνεται τὸ διάλειμμα· τίποτε περισσότερο. Ἀπ' τὰ δύο μέρη ὑψώνονται οἱ τοῖχοι τῶν πολυκατοικιῶν ἐνῶ ἀπὸ τ' ἄλλο μιὰ μάντρα τὸ χωρίζει ἀπὸ τὸ δρόμο.

Αὐτὸ εἶναι ὅλο τὸ γυμνάσιο, αὐτὸ τὸ κοινὸ σπίτι, κ' ὁμως μέσα του πόσα καὶ πόσα παιδιά δὲν ζοῦν τόσον καιρὸ, πόσα καὶ πόσα πράγματα δὲν ἔχει κάθε παιδί νὰ θυμῇ γι' αὐτὸ σάν ἔρθη ἡ στιγμή νὰ τὸ ἐγκαταλείψει, πόσες καὶ πόσες φορές δὲ θὰ τοῦ ἔρθη στὸ νοῦ, στὸ διάβα τῆς μετέπειτα ζωῆς του ἡ γλυκεῖα ἀνάμνηση τῶν τόσο ξένοιαστον κι ἀμέριμνον μαθητικῶν του χρόνων.

Ταυρομάχος [B]

ΑΥΓΗ ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΟ

Ὅταν φθάσαμε στὴν κορφή, ὁ ἥλιος δὲν εἶχε ἀκόμη σκάσει. Ὑστερὰ ἀπὸ λίγα λεπτά μιὰ ἀνάλαφρη πορφύρενια γραμμὴ ἀπλώθηκε στὸν ὀρίζοντα καὶ ἀρχίσανε νὰ διακρίνουμε τίς κορυφὲς πού ἔλαμπαν ἀπὸ τὶς ἀργυρόχρωμες ἀνταύγειες πού ἔρριχναν τὰ χιόνια στὸ βαθυγάλαζο, ἀστροφωτισμένο φρόντο τοῦ οὐρανοῦ. Τὸ σκοτάδι διαλύθηκε λίγο-λίγο, ἡ ροδαλὴ γραμμὴ τῆς ἀνατολῆς φωτίστηκε, οἱ χιονισμένες κορυφὲς φωτίστηκαν παράξενα ἀπὸ μιὰ ἀργυρόχρυσή λάμψη καὶ ἡ ὁμίχλη ἔγινε πιὸ ἀνάργη.

Τέλος ἡ ἀνατολὴ στεφανώθηκε με χρυσάφι καὶ ρόδα. Οἱ κατακόκκινες φλόγες σκέπασαν τὰ βουνὰ πορτοκαλλί πέπλο καὶ οἱ χαμηλοὶ λόφοι διέγραψαν τὴν μενεξεδένια σιλουέττα τους καθαρά. Ἡ μουντὴ ὁμίχλη σχίστηκε ἀπὸ τὸν δροσερὸ ἀέρα. Κάποιοι ὁμίχλω-

δεις πέπλοι, κάποια ἐλαφρὰ συννεφάκια ρόδισαν. Ἐπιτέλους ὁ ἥλιος ἀνέβηκε στὴν ἀρχὴ τῆς ζωῆς, ἔπειτα φόρεσε τὸν πύρινο μανδῖα του καὶ με τὰ πολυχρώμα βέλη του ξύπνησε τὸ ἀπέραντο μυριοπλούμιστο περικλὺ χαλὶ τοῦ κάμ-που με τὰ χνουδωτὰ βοστρυχωτὰ καὶ τὰ ἀνθισμένα ἀραβουγήματα. Τὰ φλογερὰ χάρδια τοῦ ἡλίου διέλυσαν μονομιάς τοὺς ἀσημένιους ὕδατομυλούς πού ἀχνόσκέπασαν τὴν θάλασσα σάν πέ-πλοι. Ἡ θάλασσα πῆρε ὅλα τὰ χρώματα τῆς οὐράνιας παλέτας.

Γαλακτώδης ὀπάλινη, ρόδινη, πορφυρόχρυση, δλόχρυση σμαραγδένια, γαλάνη... Χίλια ρεύματα χρωμάτων ἔπλεκαν τὰ δίχτυα τους στὸν ὕγρὸ της λαβύρινθο. Τὰ παιχνιδιάρικα κυματάκια ἀφρίζουν χορεύουν ρυθμικά σάν νὰ ἐπαιζαν ἀνθοπόλεμο με αὐτὰ μπουνκέ-τα ἀπὸ κρίνα καὶ ἀσπρα ρόδα δεμένα με χρυσὲς ἀκτίνες. Κάτω ἀπὸ τὴ δια-μαντόσκηνη πού σκόρπιζαν οἱ οὐράνιοι προβολεῖς ἡ γλαυκὴ συμφωνία τῶν κυμάτων συντονίζονταν σ' ὅλο της τὸ μεγαλεῖο...

Ὁνειρεμένη Πατρίδα [B]

ΕΜΜΕΤΡΟΝ ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸν κῆπο τὸν βασιλικὸ
ὁ Κώστας με τὸν Γιάννη
τ' Ἀρκίλη κάποιο δειλινὸ
κάναν μαζί σεργιάνι

Μὰ ξάφνου ὁ Κώστας λέει: Γιὰ δὲς
τί ἄνθη ὠραία κ' εὐώδη!
Κι' ὁ Γιάννης:—Τ' ἄνθη πού μοῦ λὲς
Τὰ βλέπω... μὰ τὸ βῶδι!;

—Τί ἔχεις καὶ γράφεις ὄρθια,
δὲν κάθεις; Σοφία;
—Μὰ δὲν κοιτάξεις, θεία μου,
πού γράφω ὁρθογραφία!

—Νίκο, δὲς στὸ ταβάνι ἔκεῖ
μὲ ὀράγγη εἶν' κρεμασμένη,
Κι' ὁ Νίκος ἀπαθείστα:
—Δὲν τὴν πατάς, καίμενη;

Πρόμαχος τῆς Ἑλευθερίας [A]

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 39ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑ- ΤΟΣ ΤΟΥ 1939.

[Γ' Ἰδε «Διάπλασις» τοῦ 1939 φυλλ. 1]

Εἰς τὸν κατωτέρω Πίνακα τῶν Βραβείων ὁ ἀριθμὸς πού συνοδεύει κάθε ὄνομα, σημαίνει πόσα φύλλα ἐν ὅλῳ διέθεσεν ὁ διαγωνιζόμενος.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ:

Δωδοναῖος 676

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΩΣ:

Φελμάρος, 416, Σύλλογος «Ἀθη-
ναϊκὴ Συντροφία», 364. Νεφέλη, 338.
Σύλλογος Τρελλοπαράς, 260.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Σύλλογος Διαβολάκια,
195. Μάγκας τῆς Φιλοθέης καὶ Νεράι-
δα τοῦ Δάσους, 156. Τούλα Βλαχοχρή-
στου, 156. Πλοιαρχὸς Νέμος, 156. Βί-
κτωρ Οὐγκώ, 156. Μανιτάρ, 156. Γε-
λασίνα, 156. Εὐάννα, 156. Ἑλσα Σνώκ,
156. Ὁνειροπόλος, 156. Ἀσπρο Κου-
νελάκι, 156. Γεώργ. Ε. Λεοντίδης, 130.
Σύλλογος Ὀλυμπίων Θεῶν, 130. Γ. Ἀ-
βραμίδης, 104. Κότσυφας, 104. Κυκλα-

μιά, 104. Κόμης Μοντεχρήστος, 104.
Ἀθηνά Π. Καρατζά, 104. Μαριάνο
Γιασεμί, 104. Ἀφροδίτη Κ. Μηράκη,
104. Ἰσμήνη Παγκάλου, 104. Μεγάλη
Ἑλλάς, 104. Φαλαγγιτάκι, 104. Μάνης
104. Ἠλίας Κρίστης, 78. Ρομπὲν τοῦ
Λόξλεϋ, 78. Κεφαλλονίτικο Ἀκρογιά-
λι, 78. Σύλλογος «Διαπλασιακὴ Στέγη»,
78. Νηρεΐς, 52. Δημ. Ἀναστόπουλος,
52. Φήμιος, 52. Βάνα Β. Βάνη, 52.
Κική Α. Βασιλάκου, 52. Μυρωμένη Ἀ-
κτὴ, 52. Ροζελάντια, 52. Καίτη Γεννα-
τά, 52. Κόκκινη Γατούλα, 52. Ἀλεξ.
Ν. Δασκαλόπουλος, 52. Τέτη Β. Δημη-
τροπούλου, 52. Πτωχὴ Βασιλίσσα, 52.
Γκάλικ, 52. Ἀκρίτας Σ. Θερινός, 52.
Μπιγόνια, 52. Ἀργστολάκι, 52. Λέων
Ν. Κανέλλιας, 52. Γεώργιος Ι. Κατσα-
μπής, 52. Τρελλὸς Ἀεροπόρος, 52.
Μακεδὼν Πρόσκοπος, 52. Χαρά, 52.
Ἐρμίνια, 52. Μαῖστρος, 52. Περιοιού-
λης, 52. Ντόκτωρ Χ, 52. Κυρὰ Δασκά-
λα, 52. Κεφαλλονιτοπούλα, 52. Ἀγύ-
ριστο Κεφάλι, 52. Λίλης Χ. Ματαράγ-
κας, 52. Κύμα τοῦ Ἰονίου, 52. Ὀλγα
Μ. Μεντζελοπούλου, 52. Νέλσον, 52.
Χρήστος Μουραμπάς, 52. Πιπίτσα Ἀχ.
Μουστακιά, 52. Μαρία Ἀλ. Παναγιω-
τάκου, 52. Νεράιδα τῆς Μάνης, 52.
Ἀθανάσιος Σ. Παπακυριόπουλος, 52.
Μυρτώ, 52. Μαρία Παυλῆ, 52. Ξανθὴ
Ἑλληνοπούλα, 52. Εὐγενία Δ. Πολυ-
χρονοπούλου, 52. Μερσεντές, 52. Ὁνει-
ροπόλος τοῦ Ταυγέτου, 52. Τούρα, 52.
Ἀγγελικὴ Π. Σολωμοῦ, 52. Ἄννα Δ.
Σουρὲ, 52. Ἀγνή Καρδιά, 52. Καίτη
Ἀξιώτη, 52. Ρήγινα Ἀνερούσα, 52.
Γκρέτα Γκάμπου, 52. Σοφία Ν. Φωτιά-
δου, 52. Τάκης Χαράμης, 52. Δημ.
Χασάκης, 52. Δέλια, 52. Μουστακιά, 52.
Σύλλογος «Κοσμοπολίτ», 52. Δημ. Δη-
μητριάδης, 26. Ἰὼ Ἰωαννίδου, 26. Ὁ-
λυμπία Κονταράτου, 26. Σκαπανάκι,
26. Πιγκουτίνος, 26. Ντανιέλ Νταριό,
26. Κλέομβρο. Γ. Παπαδόπουλος, 26.
Χριστίνα Ι. Σαρακίη, 26. Γεώργ. Πο-
μόνης, 13. Ζοζὲ Μοχίνα, 13.

Εἰς ΟΥΔΕΝΑ θάποσταλοῦν τὰ βι-
βλία τοῦ βραβείου, ἐὰν δὲν ὀρίσῃ καὶ
ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἴδιος ὁ βραβεύμενος,
ἐκλέγων κατὰ τοὺς ὅρους τῆς προκηρύ-
ξεως, ἐκ τῶν δημοσιευμένων εἰς τὰ
νεώτερα φυλλάδια τιμοκαταλόγων τῶν
τόμων τῆς Διαπλάσεως καὶ τῆς Βιβλιο-
θήκης της καὶ ὑπολογίζων αὐτὰ με τὰς
ἐκεῖ ὀριζόμενες τιμὰς. Τὸν ὑπολογι-
σμέν δὲ τῆς ἀξίας τοῦ βραβείου πρέπει
νὰ κάμῃ ἕκαστος κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ
39ου Διαγών. Ξεσπαθώματος, (ἴδε Ὁ-
δηγὸν Συνδρομητοῦ Κεφ. Δ' § 35, σελ.
9 καὶ καθεξῆς).

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ λαβόντες Ἀ' καὶ Β' Τάξεις βραβεῖον νὰ στείλουν
τὰς φωτογραφίας των νὰ δημοσιευθῶν.
Ὅσοι εἶχαν στείλει φωτογραφίαν των καὶ
ἐδημοσιεύθη, πρέπει νὰ στείλουν νέαν.

Οἱ ΣΥΛΛΟΓΟΙ δικαιούνται νάντι-
προσωπευθῶν εἰς τὸ Ξεσπάθωμα διὰ
μιᾶς μόνον ἑκάστου φωτογραφίας, εἴτε
τοῦ Προέδρου, εἴτε ἄντ' αὐτοῦ, ἐνὸς
μέλους τοῦ Συμβουλίου.

ΕΥΣΗΜΑ ἀνεμενιθήσαν εἰς ἕκαστον
τῶν διαγωνισθέντων ἀναλόγως τῶν δια-
τεθέντων ὑπ' αὐτοῦ φύλλον, ἥτοι ἐν
Εὐσημον διὰ κάθε 25 φύλλα ἢ κλάσμα
αὐτῶν.

Τὰ Εὐσημα τῶν Συλλόγων δὲν δια-
νέμονται εἰς τὰ μέλη ἀνήκουν εἰς τοὺς
Συλλόγους.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθήναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 26 Μαΐου 1940

ΜΕ τὸ σημερινὸ δωδεκάσέλιδο φυλλά-
διο, πρῶτο τοῦ Ἰουνίου, ἀρχίζεις ἡ Β'
Ἑξαμηνία τοῦ 62ου ἔτους. Εὐχαριστῶ τὸ
θεὸ πού με ἀξίωσε νὰ ζήσω ἀκόμα μισὸ
χρόνο, μὰ καὶ τὰ παιδιὰ μου ὅλα, πού
στὴν ἀγάπη τους, μετὰ το Θεοῦ, χρωστῶ
τὴ ζωὴ μου.

«ΤΟ ΑΤΥΧΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ»

Ἐνα ὦρατο καὶ τερπνὸ μυθιστορημα-
τάκι τοῦ γάλλου **Βιντὸρ Μαργκερίτ** ἐξέ-
δωσε ὁ Οἴκος Παπακυριόπουλου κατὰ με-
τάφραση τοῦ παλιοῦ μου φίλου καὶ συ-
νεργάτη κ. **Κώστα Λαδοπούλου**. Τὸ
ἔργο αὐτό, πού εἰσέρχεται τῇ ζωῇ τοῦ
Δελφίνου τῆς Γαλλίας, γυιοῦ τοῦ Λουδο-
βίκου ΙΣ' καὶ τῆς Μαρίας Ἀντουανέτας
εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ σάν ἱστορικὸ
καὶ σὰ λογοτεχνικὸ. Γι' αὐτὸ οἶς τὸ συ-
σταίνω. Οἱ συνδρομηταὶ τῶν Ἀθηνῶν καὶ
Περιχώρων μποροῦν νὰ τὸ πάρουν ἀπὸ τὸ
γραφεῖο μου με δρχ. 20. Οἱ ἄλλοι, ὅσοι
θὰ τὸ λάβουν ταχυδρομικῶς, πρέπει νὰ
στελνουν δρχ. 25, καὶ γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ
δρχ. 32.

Ὁρτινάντσα—ἔτσι νὰ γράφης τὸ ψευ-
δώνυμό σου, κ' ὅχι «Ὁρτινάντσα».—Ὁδηγὸ
σοῦ ἔστειλα. Βεβαιότατα ἀκολουθεῖ «σειρὰ
λήψης» σὴ δημοσίευσή Πνευμ. Ἀσκή-
σεων, καὶ τῆς δικῆς σου Συλλογῆς, μετὰ
τὸ 15ο φυλλάδιο, δὲν ἦλθε ἀκόμα ἡ σει-
ρά. Ἄμα ἔλθῃ, θὰ σοῦ δημοσιεύσω δυὸ,
τρῆς, ἴσως καὶ τέσσερις Ἀσκήσεις, ἂν,
ἐννοεῖται, βρῶ τόσες δημοσιεύσεις. Ὅταν
θὰ μοῦ ἀγγράψῃς κανένα συνδρομητὴ—καὶ
σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν καλὴ διάθεσή—θὰ
μοῦ στείλῃς τὰ χρήματα με ταχυδρομικὴ
ἐπιταγὴ καὶ, εἴτε στὸ ἀπόκομμά της, εἴτε
με γράμμα, ἂς μοῦ ἀποψῇς τὸ ὄνοματεπώ-
νυμο καὶ τὴ διεύθυνσή του, καθὼς καὶ ἀπὸ
πότε νάρχισῃ ἡ συνδρομή.

Μαρίλλη, εὐχαριστῆθηκες ὁ κ. Φαίδων
πού τὸν ἀκούσατε καὶ στὴν πόλῃ σας ὅ-
ταν μιλοῦσε ἀπὸ τὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ
τῆς Θεσσαλονίκης. Ναι, πρέπει νὰ μελε-
τήσῃς τώρα πολὺ γιὰ νὰ πάρῃς ἕνα καλὸ
πτυχίο, ἀπὸ σκοπεύεις νὰ σπουδάσῃς φι-
λοσοφία στὸ Πανεπιστήμιο. Κι' ἀκόμα πρέ-
πει νὰ γυμνασθῇς στὴν καθαρὴ γλώσσα, γι-
ατί σ' αὐτὴ τὴ γλῶσσα θὰ γράφῃς τὴν ἐκ-
θεσή σου σὲ εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις· σὴ
δημοτική μπορείς καὶ μὴ γλῆνθ δεκτὴ,
ἂν ὁ καθηγητὴς δὲν τύχῃ νὰ εἶναι δημο-
τικιστὴς. Τὸ «παίρνω» με αἰ, τὸ «ἔβρω»
με ε. Ἐτεῖ τὰ γράφουν οἱ περισσότεροι,
κ' ὅχι «πέρνω», «ἔαίρω», ὅπως μερικοί.
Ἐἴπα κ' ἄλλη φορά, πὼς στὴν ὀρθογρα-
φία τῆς δημοτικῆς, τὸ συνηθισμένο εἶναι
τὸ ὀρθό.

Ὁ κ. Φαίδων σ' εὐχαριστεῖ, **Λευκο-
πυργιώτη**, γιὰ τὰ καλὰ λόγια πού γρά-
ψης ἐξοφρηθῇς τοῦ ἐρχομοῦ του σὴ Θεο-
σαλονίκη καὶ τῆς γνωριμίας σας. Γιὰ τὸ
ζήτημα τοῦ Μύθου κανεῖς πολὺ μεγάλη
φιλοσοφία. Μπορεῖ ὁ λόκος κ' ὁ σκύλος
μιὰ φορά νὰ ἦταν τὸ ἴδιο πράγμα, σή-
μαρα ὅμως ὁ λόκος εἶναι ἀρπαγὰς κ' ὁ
σκύλος φύλακας πιστός, κ' ἀκριβὸς γιὰτί
τὸν σκύλο πῆρε κοντὰ του ὁ ἄνθρωπος
κ' ὅχι τὸν λύκο ἢ ἂν θέλῃς, πῆρε τὸν
λύκο, τὸν ἐξημέρωσε καὶ τὸν ἔκαμε σκύ-
λο. Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀντίληψή δὲν μπο-
ροῦς νὰπομακρυνθῇς ὅταν γράφουμε
ἕνα παιδαγωγικὸ Μῦθο. Δὲν μπορεί δη-
λαδὴ νὰ βγαίῃ ἕνα ἐπιμύθιο ἀντίθετο

σ' αὐτὴ τὴν ἀντίληψη, γιατί καὶ φιλοσο-
φικῶς σωστὸ ἂν εἶναι, θάταν ἀντιπαίδα-
γωγικὸ.

Τὸ ψευδώνυμό σου, **Ἀριστοφάνη**, μοῦ
ἀρέσει γιατί εἶναι ἐλληνικὸ, μονόλεξο,
καὶ θυμίζει τὸν μαγαλῶτερο κωμωδιογρά-
φο τοῦ κόσμου. Οἱ Μ. Ἀγγεῖς καλὸ εἶ-
ναι νὰ γράφονται χωριστά, γιὰ νὰ τῆς
στέλνω στὸ τυπογραφεῖο χωρὶς νὰ κάνω
τὸν κόπο νὰ τίς ἀντιγράψω ἀπὸ τὸ γράμ-
μα. Πραγματικῶς ἡ ἀλληλογραφία με
Διαπλάσπουλα εἶναι κάτι ὦρατο, διασκε-
δαστικὸ καὶ ἀπὸ πολλὰς ἀπόψεις ὠφέλιμο.
Γιὰ τὴν πόλῃ σου μπορεῖς νὰ εἶσαι περὶ-
φανος.

Ἐχεις δικιο, **Βασίλισσα τῶν Λου-
λουδιῶν**, νὰ προτιμᾷς τὸν «Γιάννη Κα-
στέρ» ἀπὸ σοῦ θυμίζει μέρη πού τὰ ἐπι-
σκέφθηκαν ὅταν ζοῦσαν μικρὴ, ὅπως τὸ
γραφικὸ Ἀλγέρι. Γιὰ τὰ γενέθλιά σου
σοῦ στέλνω κ' ἐγὼ τίς καλὲς ἐπιστολὲς μου
εὐχές. Πολλὰ εἶναι τὰ ὦρατα βιβλία πού
θὰ μπορούσες νὰ διαλέξῃς ἕνα γιὰ δῶρο
σου, ἀπὸ εἶσαι καὶ δεκάτῃ χρονῶν καὶ
μπορεῖς νὰ διαβάξῃς σχεδὸν ἅπ' ὅλα.
Πάντα ὅμως ἕνας παλιός μου τέμος μοῦ
φαίνεται πὼς εἶναι τὸ καλύτερο, γιατί πε-
ρίχει ὦρατα βιβλία πολλὰ...

Λουλούδι τῶν Ἀλπεων, ὁμολογῶ
πὼς τὴν ἐπαθα με τὴν πρωταπριλιά σου.
Ἐπίστεψα δηλαδὴ πὼς θάφευγες γιὰ τὸν
Ἑλβετία, καὶ ναι μὲν μοῦ φάνηκε λιγάκι
παράξενο, τώρα με τὸν πόλεμο, ἄλλ'
ἀπὸ δὲ πατέρας σου εἶναι Ἑλβετός καὶ
μοῦ ἔγραψες πὼς θάφευγες μαζὶ του εἴπα
πὼς κάποιος σπουδαῖος λόγος θὰ ἦταν πού
τὸν ἔκαναν νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του.
Τὸ ζήτημα εἶναι πὼς τὸ πιάσει. καὶ,
τὸ ἀστειότερο, σὲ περίμενα νάρθῃς νὰ με
ἀποχαιρετήσῃς, γιὰ νὰ σοῦ πῶ καὶ τί ἐκ-
πίτωση θὰ σοῦ ἔκανα στούς τόμους πού
ἤθελες, καὶ μοῦ κακοφάνηκε πού δὲν ἤρ-
θες, γιατί ἐνόμισα πὼς ἔφυγες χωρὶς νὰ
με ξαναθυμῇς! Καὶ τοῦ χρόνου λοιπόν.
Γιὰ τὰ κομμάτια σου δὲν θυμολοῖται τίποτα.
Ἰσοθέτω πὼς τὸ Μεγαλοπαρασκευατικὸ
δὲν θὰ τὸ βρῇκα κατάλληλο, καὶ στὸ ἄλ-
λο θὰ περιμένῃ.

Χαίρω, **Γαζία**, πού σοῦ ἀρέσει τόσο ἡ
ὕλη μου. Ναι, εἶναι καλύτερα τώρα πού
εἶσαι Διαπλάσπουλα καὶ μπορεῖς νὰ παίρ-
νῃς μέρος καὶ στὴν κίνησή, παρὰ πρῶτα
πού ἀγρόαζες στὸ τέλος κάθε χρόνου τὸν
τόμο μου. Τὸ κομμάτι σου θὰ τὸ διαβάσω
με τὴν σειρά του καὶ βέβαια, ἂν δὲν τὸ
ἐγκρίνω γιὰ δημοσίευσή, θὰ σοῦ πῶ τὰ
λάθη του γιὰ νὰ γράφῃς ἄλλο καλύτερο.
Εὐχαριστῶ πού φροντίζεις καὶ γιὰ τὴν διά-
δοσή μου. Ἀσπάζομαι τὰ δέξαι.

Τὸ ψευδώνυμό σου, **Ὁνειρεμένη Πα-
τρίδα**, δὲν ἀνανεώθηκες, καὶ φρόντισε νὰ
νανεωθῇ γιὰ νὰ εἶσαι ἐν τάξει. Τὸ γράμ-
μα σου ἐξυπνότερο μετὰ τὸ παράξενο ὄνειρο
καὶ τὴν ἀστεία ἐμμετρὴ αὐτοζωγραφία του.
Μοῦ ἄρεσε τὸ τελευταῖο τετράστιχο, ἂν
καὶ δὲν τὸ... παραδέχομαι!

Φάντες τῆς κούκας,
Τοῖο καρό,
Σύλο τῆς σκαπίας,
Βλάκας θάρω.

Σ' εὐχαριστεῖ κ' ὁ Ἀνανίας γιὰ τίς
ἐμμετρες εὐχές. Μὴν ἀργήσῃς πάλι νὰ
μοῦ ξαναγράψῃς.

Συμβαίνει συχνὰ αὐτό, **Σκιά**. Ὅταν
γράφῃ κανένας τὴ δημοτικὴ σύμφωνα με
τούς κανόνες τῆς, θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς
ἀνδιστοὺς ἀνορθόγραφος κ' ἀγράμματος.
Τὰ καλὸσύννη, σοφότερος, καλύτερος,
δπλιόθυνη, περιουσιμότερος, νὰ πῇ, κα-
ταγὰς (καταγὰς) κτλ. περνοῦν γι' ἀνορ-
θογραφίες, ἐνῶ εἶναι σύμφωνα με τοὺς

κανόνες, γιατί ἡ δημοτικὴ δὲν ἔχει μακρὰ
καὶ βραχέα, δὲν ἔχει ὑποτακτικὴ, χρονι-
κὴ ἀντίθεση δὲν κάνει, ὅλα τὰ εἰς ὕστερος
τὰ γράφει με ὕψιλον, ὅλα τὰ εἰς ἐς ἐπιρ-
ρήματα με γιώτα (μισοτιμῆς, δλοχρονῆς)
κτλ. Ἀλλὰ ὁ καλὸς δημοτικιστὴς πρέπει
νὰ τὴ γράφῃ γενναῖα, ἀψηφώντας τὴν κα-
τηγορία «ἐπὶ ἀγγραμματοσύνη». Γιατί αὐ-
τὸς ἔχει καλὰ πὼς εἶναι γραμματισμένος,
καὶ πὼς γράφοντας τὴ δημοτικὴ, δὲ εἶναι
αὐθαίρετος σάν τοὺς ἀγράμματος, παρ'
ἰκολοθεῖ κανόνες ὅπως κ' ὅταν γράφῃ
τὴν καθαρὴν. Ἐγὼ βέβαια κάνω με-
ρικὲς ὑποχωρήσεις σὴ δημοτικὴ μου ἀ-
ναγκαῖες ἀπὸ βγάζω περιοδικὰ γιὰ δλους.
Ἀλλὰ ἕνας πού γράφει γράμμα σ' ἕνα
φίλο του ἢ γράλει ἕνα βιβλίο δικό του,
δὲν ἔχει ἀνάγκη.

Πειραιώτισσα, σοῦ ἔστειλα λυσόχαρ-
το, οἱ ἐκπρόθεσμες λύσεις δεκτὲς, τίς ἄλ-
λες, πού δὲν θυμολοῖται, ξαναστελῇς τίς.
Ναι, τὰ Μαγικά Γράμματα εἶναι τόσες λύ-
σεις ὅσοι κ' οἱ ἀριθμοὶ τους (συνήθως
πέντε). Τὸ ἴδιο καὶ τῶν ἄλλων Ἀσκήσεων
πού ἔχουν πολλοὺς ἀριθμούς. Ναι, ἡ γά-
στρα σου ἀτεχνή προπάντων σὲ «σύνθε-
ση». Ἐνα τόσο μακρὸ φυτό, μονάχο του,
δὲν εἶναι καλὰ ἰσχυρό.

Σκυριανόπουλο, ἐγὼ νὰ μὴν ἐσχῶ
τὸν ἀριθμὸ ἡ εἰς; Δυὸ γράμματα σου ἔχω
σήμερα ὁπόψι μου! τὸ ἕνα γράφει Μδ,
τὸ ἄλλο τίποτα λοιπόν;... Χαίρω πού
αὐτὴ τὴν φορά δὲν εἶσαι «καὶ τόσο δυσ-
ρεστονέμενος». Περισσότερο ἐσοπάτωμα ἂν
δ, τι γίνεται δὲν μπορεί νὰ γίνῃ, με τίς
σημερινὲς τουλάχιστον περιστάσεις, ὥστε
«τὰ διὰ ἐσοπαθώματος δωδεκάσέλιδα»
ἰδέα ἀνεφάρμοστη. Ἐπιτηδεύμενη γλῶσ-
σα εἶναι τὸ ἐναντίον τ

*Έχω στα χέρια μου δσα κομμάτια
έλαβα μετά την 6η Μαΐου.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Σύλλογος Κερ-
κυραϊκή Τριανδρία, (Ο). Ξενοκράτης,
κ. (ΒΜ). Γκρέκο, α. (ΧΨ). Στοιχειωμέ-
νο Νησί, κ. Μενχίρ, α. Κρητικό 'Α-
κρογιάλι, α. (ΔΦ).

'Ανανεώσεις Ψευδωνύμων: Πα-
πουταωμένος Γάτος, α. 'Απόλλων του
Μπελβεντέρε, α. Γαλανόλευκη 'Επτά-
λοφος, κ.

Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους
της: **Νηρέα** (έλαβα κι' αυτές τις... 83
λύσεις) **Μαίρη** (δεν πηράζει, να
μου γράφεις διαν ευκαιρίας, και το καλο-
καίρι, που θα είσαι ελεύθερη, συχνότερα,
σου άρέσει το νέο της κυρα-Μάρθας; δεν
άμφισβώλλω) **'Ονειροπόλον του Ταυγέ-
του** (ευχαριστώ πολύ για το «πασχαλινό
σου δώρο», το ξεσπάθωμα' ενέγραψα το
νέο μου φίλο κι' εξέτελεσα και τις άλλες
παραγγελίες) **Κικήν 'Αποστολίδου** (και
σένα ευχαριστώ πολύ για το ξεσπάθωμα'
στη νέα μου φίλη, που της ενέκρινα και
το ψευδώνυμο, άρχισα άμέσως την άπο-
στολή' ναί, μπορεί ν' αγοράσω και τα
προηγούμενα φύλλα του χρόνου είτε δλα
μαζί, είτε τμηματικώς.) **Πειραιώτισσαν**
(σου είχα άπαντήσει παραπάνω σε δυο
γράμματά σου, όταν έλαβα και το άλλο.
συμφωνώ' στείλε μου να ιδω το βιβλίο
και να σου πω) **Βικτωρίαν** (μέ το δικιο
σου ευγνωμονείς τόσο τον καλό μας φίλο
που σ' έπρότρεψε να μου γράφεις' λαμπροί
οί βαρμιοί σου του Α' εξαμήνου, εύγε'
άλλά το 16 το πήρες στην καλλιγραφία ή
στην ορθογραφία; γιατί κάνεις, βλέπω,
μερικιά λάθη) **Αίγαιοπελαγίτην** (πώς;
τά πασχαλινά λουλούδια σου τά έλαβα,
και μου φαίνεται μάλιστα πως σ' ευχαρί-
στησα) **Μπουλί** (ναί, μπορείς, γιατί όχι;
οιτε είπα, ένοια σου, πως... τρελλάθη-
κας!) **Τιτάνα** (έστειλα 2 δεσμ. λυσόχαρτο'
ω, είναι πολύ ωφέλιμο να λύνη κανέναν
'Ασκήσεις) **Μουσίτσα** (φωτογραφία και
λύσεις έλαβα) **Τάσρον** (και πάλι έμειναν
άναπάντητα δυο γράμματά σου' περιμένα,
θάρρη και κανέν άλλο στο μεταξύ, και
θα σου άπαντήσω σ' δλα στο έρχόμενο)
Ροδοπέταλα, **'Ισιδα** κτλ. κτλ.

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά την
26 Μαΐου άπαντήσω στο έρχόμενο.

ΟΝΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 291ου Διαγωνισμού Λύσεων.
Αί λύσεις των 'Ασκήσεων του φυλλαδίου του-
του δεικται μέχρι της 1 Αυγούστου.

321. Δεξιόγριφος

Με το ξενικό όνομά του,
Τόνα σπόρ χειμερινό.
Και περίφημο το άλλο
Στη Μακεδονία βουνό.
Τά δυο αυτά τώρ' άν κολλήσης,
Στο Αίγαιο να τά ζητήσης.
Κέρβερος

322. Στοιχειόγριφος

Κάτι κακό, φριχτό,
Προπάντων για στρατό,
Με γράμμ' απλό θα φτιάσης,
Τό μεσιανό του... γράμμα
'Αν του το διπλασιάσης.
'Αρτσι

323. Μεταγραμματισμός

Ποτάμι στην 'Ελλάδα
'Ενα του γράμμ' αλλάζει
Κι' ένα σκληρό έστεμμένο
Στη Ρώμη παρουσιάζει.
Κέρβερος

324. Αίνιγμα

'Επέταξε κι' επνίγηκε
Τάρσενικό μου'
'Ενα νησί όπου θάφτηκε
Τό θηλυκό μου.
Κι' ολόγυρά του πέλαγος
Τό ουδέτερό μου.
Χλωμό Φεγγάρι

325. Ψαροκόκκαλον

```

      *      *      *      *
    *      *      *      *
  *      *      *      *      *
*      *      *      *      *
  *      *      *      *      *
    *      *      *      *
      *      *      *      *

```

Ν' αντικατασταθούν οι άστερισκοί
διά γραμάτων ώστε νάναγινώσκονται:
όπωροφόρον δένδρον, μόριον ύγρου,
ρωμαίος αυτοκράτωρ, έθνομάρτυς, μέ-
ρος του άνθους, κάτι ευτελές, γεωμε-
τρικόν σχήμα, διοικητική διαίρεσις.
Νηρεός

326. Κρυπτογραφικόν

123456789 = Αύτοκράτωρ.
235519 = 'Ελλην πολιτικός.
343473 = Δένδρον.
4328589 = 'Όνομα πολλών βασιλέων.
56289 = Νήσος του Αιγαίου.
6453 = 'Ηφαίστειον.
751 = Στρατιωτικόν σώμα.
85439 = Είδος πλοίου.
9672789 = 'Αστήρ.
'Αρτσι

327—331. Μαγικόν Γράμμα

Τη ανταλλαγή ενός γράμματος, πάν-
τοτε του αυτού, εις εκάστην των κάτω-
θι λέξεων, να σχηματισθούν άνευ άνα-
γραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις:

Δήλος, Αίμος, γάμος, φόνος, ψαράς.

Δεξαμένο Νησί

332. 'Ακροστιχίς μετά Ποικίλης 'Ακροστιχίδος.

Τά μέν άρχικά των κάτωθι ζητουμέ-
νων λέξεων — των οποίων το τρίτον
γράμμα είναι πάντοτε Α — άποτελούν
μουσικόν όργανον το δε πρώτον της
πρώτης, το δεύτερον της δευτέρας και
ούτω καθέξης όμηρικόν ήρωα:

1, Κράτος της 'Ασίας 2, Νησίς της
Βενετίας και γέφυρα 3, Ευρωπαϊκή
πόλις 4, Αυτοκράτωρ του Βυζαντίου
και 'Αγιος.
'Αρτσι

333. 'Ελλιπασύμφωνον

αια-αεου

Νηρεός

334. Γρίφος

```

      Η      Η
    Η Η      Η Η
  Η Η Η      Η Η
Η      Η Η      Η Η Η
  Η      Η Η      Η

```

Λυομένου του Γρίφου, εύρίσκαται ό
τέταρτος στίχος άστείου δημοτικού τρα-
γουδιού, του οποίου ζητούνται οι άλ-
λοι τρεις.
Δεξαμένο Νησί

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. 'Ασκήσεων του φύλλ. 12

135. Γυμνάσιον (Γή, μνᾶ, σύ, ών).
136. Κύκλος-κύκνος. — 137. Καρδίτσα-
καρφίτσα. — 138. 'Ο ήλίθιος, ή Είλει-
θια. — 139.

Α Ι Ε 140. ΠΑΤΡΟ-
Α Β Α Ε ΚΛΟΣ ('Α-
Α Ρ Π Α Ε τας, Τράτα,
Α Α Ω Π Η Ε ρόλος, όρκος,
Α Σ Π Α Λ Α Ε κρόκος, λά-
Α Σ Τ Υ Α Ν Α Ε ρος, σκόρος).
Α Σ Τ Υ Φ Υ Λ Α Ε — 141. 'Ελατο

(ΔΕΛΑ, ΤΟ...) — 142. ΚΑΔΜΟΣ - Α-
ΓΑΘΩΝ (Κράνος, 'Αργώ, Δράμα. Μύ-
θος, 'ΟπΩς, Σινᾶ). — 143. 'Αλλήλων
τά βάρη βαστάζετε. — **Είμι** 'εὐτυχής πού
διαβάξω **Διάπλοισι** (ι μ' ευ, τοίχοι, σπου
διά βάξο διά πλάσι).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Μ' — 338]

Σίφουνα ή διεϋθυνσίς μου είναι 'Εθνο-
τράπεζαν Νέας 'Ιωνίας δι' **'Αλκυόνα**

[Μ' — 339]

Αλληλογραφώ με τη Μικρή Τάξη.
ΑΔ)σις: Ευστράτιον Πετρέλλην, έδός
Γιάννη Δελή 10. Μυτιλήνη διά **Κόκαν**

[Μ' — 340]

Αίγαιοπελαγίτη, [Μ — 315] μυρίζει...
'Ασκυριανόπουλο! Πάντως δεν συγκα-
λύπτει άνεπακόρθωτον γκάφφα!!

'Εθνικόν 'Ιδεώδες

[Μ' — 341]

Σκυριανόπουλο, τί έγινε το Πένταθλο;
ΣΠαιδιά, στείλτε ένα τετραδιάκι στη
Νίκη γι' άνάμνηση. 'Αναποδίδει άμέσως.
Διεύθυνσις: 'Εφορία Καπνού. Δράμα.

[Μ' — 342]

Ο Σύλλογος ΤΙΤΑΝΩΝ άπεκαλύφθη.
Τιτάν = Σκευοφύλαξ, **Γίνος Βούγας**
= Παπαδάτος, **Κερκυραϊκόν 'Ονειρον** =
Λύχνος, **Φαίλας** = Παίπτης. Τους οι-
κείους συλλυπούμεθα.

Κερκυραϊκή Τριανδρία

[Μ' — 343]

Τρίμηνος τριδραχμος Διαγωνισμός 'Ελ-
ληνικού τοπείου. Βραβεία βιβλίου.
Δ)σις Μ — 225. **Πειραιώτισσα**

[Μ' — 344]

Ζουζούνι, δεν είσαι ακόμη εις θέσιν να
ζήκνης άνώτερα ζητήματα...Είσαι ακό-
μα piccolo, αληθινό ζουζουνάκι!!... Γ. Π.

[Μ' — 345]

Η Μ — 100 παρατείνεται μέχρι 15ης
Ιουνίου! Σύλλογοι σπύσατε!! «Δια-
πλασική Αυτοκρατορία» στείλαμε! Νι-
κηφόρος Φωκᾶ, Πειραιώτισσα, ευχαριστούμε!

ΚΑΠΕΤΑΝΑΙΟΙ

[Μ' — 346]

Δοξαομένη 'Υδρα, πολύχρονη, ευτυχι-
σμένη! Γκρέκο, Εβελπι, καλή δράση.
ΝΑΥΤΑΚΙ

[Μ' — 347]

Νατάκι, Γελαστό 'Αντιπλοίαρχε,
'Αττέ 'Ιράμ, Σκυριανόπουλο ένα
τετραδιάκι σας θα μ' ευχαριστούσε πολύ.
Δ)σις: Χριστόφ. Μούντριχαν, Τραπεζούν-
τιού 7, Χαλκίδα, διά: **'Αριστοφάνην**

[Μ' — 348]

Τσάρε, συγχαρητήρια γι' άνεμοπορικές
πτήσεις... Τώραότερο Διαπλασικό
σύνθημα: «Δωδεκασέλιδα»!

ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

[Μ' — 349]

Διαπλάσoπουλα-ες, μη ξεχνάτε το δη-
μοψήφισμα (Μ — 308, 322). 'Ελπί-
ζω σε δλων την υποστήριξη. Σκυριανό-
πουλο, ευχαριστώ για δλα.

'Εθνικόν 'Ιδεώδες

[Μ' — 350]

Κατέρχομαι, έλπίζων υποστήριξιν από
δλους-ες, εις Δημοψήφισμα 'Εθνικού
'Ιδεώδους.

ΑΠΟΛΛΩΝ ΤΟΥ ΜΠΕΛΒΕΝΤΕΡΕ

[Μ' — 351]

Εξακολουθώ αλληλογραφείαν και ανταλ-
λαγήν Μ. Μυστικών. Διεύθυνσις: Χαλ-
κοκονδύλη 52 δι' **'Απόλλωνα** του Μπελβεντέρε